

ELLENZÉK

Szerkesztőség, kiadóhivatal, nyomda: Cluj, Str. I. G. Duca No. 8.
Fiókkiadóhivatal és könyvosztály: Plata Unirii 9.
szám. — Telefonszám: 109. — Levélcím: Cluj, postafiók 80.MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
ALAPITOTTA: BARTHA MIKLÓS

Előfizetési árak: havonta 70, negyedévre 210, félre 420, évre 840 lej. — Magyarországra: negyedévre 10, félre 20, évre 40 pengő. A többi külföldi államokba csak a portókulcsdíjzettel: 300

LVI. ÉVFOLYAM, 60. SZÁM.

SZERDA

1935 MÁRCIUS 13.

Leverték a forradalmárokat
a görög félszigeten**Háromezer fogoly. — Komenosz tábornok tisztjeivel Bulgáriába menekült. — Vezérkari főnöke agyonlőtte magát. — Venizelosz Krétát független köztársasággá nyilvánította**

A görög forradalmat Macedónia és Trácia területén a kormánycsapatok mára teljesen leverték. Még csak itt-ott — kisebb pontokon — állanak ellen a fölkelők, de többé nem lehet kétségbevonni a hivatalos jelentést, hogy pár négyzetkilométer kivételével egész Macedónia és Trácia a kormánycsapatok kezében van. A lázadás macedóniai vezetője, Kamenosz tábornok és több társa átmenekült Bulgáriába. Menekülése csak az utolsó pillanatban sikerült, majdnem elfogták és vezérkari főnöke, aki idejében nem tudta átlépni a határt, főbe-lőtte magát. A görög forradalom ma már csak Kréta szigetére és a Krétához közel fekvő több apró szigetekre határolódik. Itt egyelőre hozzáférhetetlenek a forradalmárok, mert a haditengerészet nagy része Venizeloszhoz pártolt át. Az agg Venizelosz pedig kikiáltotta a független krétai köztársaságot, melynek hír szerint Olaszországban szeretne hávért találni. A görög kormány most már előreláthatólag repülőgépei segítségével veszi föl a harcot Venizelosz ellen, akít a szélső jobboldali royalista vezérből a forradalmi zavarok alatt miniszter-re lett Metaxasz törvényen kívülinek akar nyilvánítani. Caldarisz miniszter, elnök azonban még várakozik ettől a lépéstől, mert tudja, hogy a görög nép jórésze Venizeloszt nemzeti hősnak tekinti.

Teljes vereség a szárazföldön
SZÓFIA. (Az Ellenzék távirata.) A macedóniai görög forradalom tegnapra végleg összeomlott. A forradalmi csapatok között vasárnapról fogva teljes fejlettség uralkodik és mindenhol fejvesztve menekülnek a kormány csapatai elől. Kondilisz tábornok vasárnapi támadása, melyet erős tüzéségi előkészítés vezetett be, valósággal szétverte a forradalmárok főerejét. Ugyanakkor a Rodope hegyek mellől Jalisztrasz tábornok a bulgár határ mentén nyomult előre és teljesen felgöngyölítette a forradalmár csapatokat. Szeresz, Drama, Kavalla, Dedeagacs egymásután estek el. Tegnap azután megkezdődött a forradalmárok menekülése a bulgár határon át. A felkelő negyedik hadtest vezető tisztjei közül először három, majd röviddel

azután huszonegy tiszt lépte át a határt. Ezek között volt Kamenosz tábornok és vezérkara is. Menekülésük az utolsó pillanatban sikerült. Az üldöző csapatok egyik osztaga utólag az autók, melyeken Kamenosz vezérkarával menekült. Két tiszt, egyikük Kamenosz vezérkari főnöke, még az autókban voltak, amikor az üldöző csapatok odaértek. A vezérkari főnök, mikor látta, hogy nem tud menekülni, agyonlőtte magát. Az üldöző csapatok azonnal folytatták Kamenosz és társainak üldözését, akik a határtól bizonyos távolságra kénytelenek voltak leszállni autóikról és gyalog tették meg tovább az utat. Az üldöző osztagok és a menekülő tisztiek majdnem egy időben jutottak a határhoz, de a tiszteknek mégis előbb sikerült átjutni a határvonalon. A kormány-

csapatok ezután is löni akartak rájuk, de a határ bulgár parancsnoka figyelmeztette őket a súlyos következményekre, mire lemondtak tervükről. A menekült görög tisztet egyelőre internálták egyik határvidéki faluban.

Háromezer fogoly

ATHÉN. (Az Ellenzék távirata.) A görög kormány hivatalos jelentése szerint a macedóniai és tráciai fölkést tegnap estére teljesen leverték. A hatóságok a görög szárazföld egész területén átvették hivatalaikat. Mindazok a területek, ahol eddig a forradalmárok voltak urak,

pár négyzetkilométernyi terület kivételével ma már a kormánycsapatok kezében vannak.

Kondilisz tábornok, aki a győzelmes támadást vezette, visszautasított minden tárgyalást a fölkelőkkel és föltétlen megadást kívánt tőlük. Tegnap a kormánycsapatok

háromezer fogolyt ejtettek. A fölkelők vezérkari főnöke öngyilkosságot követett el.

A lázadók egy része hajóra igyekszik szállni, hogy Kréta szigetére meneküljön, de nem valószínű, hogy ez a kísérlet sikerül. Az ország egész területére tegnap repülőgépeken szállították a lapokat, melyek a kormánycsapatok győzelméről szóló hivatalos jelentést közölték. Athénben elterjedt a hír, hogy Venizelosz Olaszországhoz fordult segítségért. Hivatalos magyarázat szerint ez nem kelt különös meglepetést, mert tisztában voltak vele, hogy előbb-utóbb kénytelen lesz ezt a lépést megtenni.

Anglia nem hajlandó
kanosszát járni
a Fehér Könyv miatt**Hevesen támadták az angol kormányt. — Sir John Simon elhalasztotta berlini látogatását. — Tulnyomó többség szavazott a hadiköltségvetés íelemelése mellett**

LONDON. (Az Ellenzék távirata.) Az angol alsóház tegnapi ülésén, melyet londoni lapok a világháború óta egyik legjelentősebb parlamentű ülésnek mondanak, megkezdődött a nagy izgalommal várt véderő vita a kormány fölemelt hadügyi költségvetése ügyében. A kormány végeredményben 424 szavazattal 69 ellenében nagy győzelmet aratott, ezt a győzelmet azonban izgalmas vita vezette be. Hozzájárult a vita érdekességéhez, hogy mindjárt kezdetben külpolitikai vonatkozásai is voltak, mert az ellenzék szónokai élesen támadták a hadügyi kiadásokat igazolni akaró Fehér Könyvet, melynek szerintünk nem időszertű megjelenése és tartalma súlyosan megnehezíti a béke megszilárdítására Németországgal kezdeményezett tár-

gyalásokat. Általános meggyőződés szerint ugyanis ez a Fehér Könyv volt az oka annak, hogy a német birodalmi kormány Hitler gyengélkedése címén Sir John Simon berlini látogatásának elhalasztását kérte. Ez a látogatás a hónap folyamán még meg fog történni, de az ellenzék szónokai támadásaikban kijelentették, hogy a Fehér Könyvnek ugy a megjelenése, mint a tartalma az angol diplomáciának az utóbbi időben elkövetett legsúlyosabb hibái közé tartozik.

Az ülés, amelyen a Fehér Könyvet megfogalmazó MacDonald miniszterelnök betegsége miatt nem vehetett részt, zsúfolt teremben kezdődött el. Ezt megelőzőleg a parlamentben megjelentek az angol békeegyesületek küldöttei. A békeegyesületek a délelőtti

folyamán istentiszteletet tartottak, majd menetté alakulva a parlamentbe vonultak. Küldötteik azután megjelentek Baldwin helyettes miniszterelnök előtt, akinek átadták a békét kívánó és a fokozott angol fegyverkezés ellen tiltakozó határozataikat. Az ülésen elsőnek Atlee őrnagy szólalt fel a munkáspárt nevében. Tiltakozott az újabb hadügyi kiadások ellen s az ezzel kapcsolatos Fehér Könyvre áttérve kijelentette, hogy ez a legnagyobb mértékben siralmas dolog. A Fehér Könyv éppen a Németországgal folytatandó tárgyalások előestéjén zavarta meg a békés hangulatot és ma nyugodtan lehet állítani, hogy Anglia nem támogatja őszintén a béke ügyét.

Atlee őrnagy támadására Baldwin miniszterelnök helyettes válaszlott a beteg MacDonald helyett a kormány nevében. Mindenekelőtt kijelentette, hogy a Fehér Könyv az angol kormány álláspontját képviseli úgy az Angliában szükségessé vált fegyverkezése, mint a külföldi államok fegyverkezése ügyében. Ez nem jelent szakítást Anglia eddigi békés politikájával és egyáltalán nem áll ellentétben a béke biztosítására törekvő elgondolásokkal. A helyzet azonban az, hogy a Népszövetség és a népszövetségi szellemben megvalósításra váró kollektív békerendszer még nem elég tökéletes ahhoz, hogy az államok biztonságukat teljesen rábizhassák. Ezt érzik a többi hatalmak is. Anglia sem maradhat tehát elszigetelve a leszerelésre irányuló politikai vonalvezetésével.

(Folytatása a 10. oldalon.)

Szógulya

is van, nemcsak hógulya. Egy jelszó megindul, majd lassan legördül az élet meredékjein s mikor a tevékeny völgybe ér, már óriási kiterjedésű és erejű hatalom lehet belőle, amely emberi sorsokat, intézményeket, olykor országokat, államrendszereket és világrendeket borít be halálhozón. A hógulya is egypár összeállított cseppből keletkezik s mire legördül a völgybe, házakat sodor el útjában, embereket temet el és végül lent már egész nagy teleteket elpusztíthat. Igaz, hogy a hógulyák java-része csak rémit, baj nélkül ér az olvadási szintre. Sokszor a szó-gulya is. A háború után elindították a numerus clauzus jelszavát, ezt a kis hócsomót, melyből végül gulyának nevezett lavina lett. Sok helyt a kezdet kezdetén megállott, egy szakadéknál ért véget, vagy lezuga szétporladt és aztán elolvadt. Néhol azonban pusztító görgeteg lett belőle s arra is bajt hozott, aki elindította. Az elmúlt években, amikor a természet gyakori párhuzam-hajlamából rengeteg hó esett a földünkre és egymásután következő teleken sűrűn ismétlődtek meg a hógulya szerencsétlenségek, a jobb-oldali áramlatok nemzetiségi túlzásai újból földidéztek a végzetes numerus-t, a szógulyát s mert még löktek is kezdeti sebességén, a clauzus-ból nullus, másik oldalán totus lett. Most ezek a jelszógulyák, sorban mind több szörnyű szerencsétlenséget okozva, ártatlan nemzetiségek és kisebbségek sokadalmában — hisz a számbavett kisebbségek száma egyedül Európában 40 millió — nem elégszenek meg eddigi alapvető alakjukkal és átlagos terjedelmükkel, hanem újabb és újabb részletekre bomolnak, szinte bombaként ropkódnak szerteszét a közélet zimankós és fagyaloló területein. E percben a mi országunk a legfőbb hadiszíntere a numerusi mozgalmaknak s így nem sokára szerencsénk lehet a szélső jobboldali bős veszedelmek nagy fölébredéséhez. Sajnos, nem látjuk az érdekelt kisebbségek igazi fölvonulását és igazi kézfogását, ellenük, aminek természetesen és önkéntelen máris meg kellett volna történni.

Most is, mint annyiszor eddig, a még ki sem alakult kisebbségi szövetkezés már találkozik az önmaga sorából kitegyezett rémmel, az áruló bujtogetással. Senki sem fog csodálkozni, ha ezt a lázadót, ha ezt a nemtelen különcödőt ezuttal is Brandsch Rudolfnak hívják. Nem elég, hogy ez a gyászvítev egykor kitalálta magának közkeserűségre a kisebbségi alminiszterséget, nem elég, hogy kétkulacsos politikát űzött a kisebbségi kongresszusokon, nem elég, hogy egyszer épp a nemzeti-parasztpárti kormány érkezésekor fölrobbantotta kisebbségeink nehezen létrejött szövetségét, nem elég, hogy szennyes anyagi ügyei miatt röpirat-háborút kezdtek ellene volt barátai, nem elég, hogy külön kis pártot alakított maga körül, Bürgerabend címen, nem elég, hogy részben ömiatta és ő ellene kezdődött el a százsz egység megszakadása, ép az utolsó Sachsntag előestéjén, nem elég, hogy föllállította belső és így államhü, szomszédos és így veszedelmes kisebbség fogalmát a jogadományozás osztályozása céljából, amivel a magyarság ellen lázított valójában: mindez nem volt elég, most megint jön s az : egyedül, aki örömmel üdvözlö a numerus valachicus-t, majd nyomban ravaszul tovább lép és legördíteni próbál

egy új szó-gulyát: a romániai numerus germanicus. Ez az ember abban a gyermekded hitben tetszeleg — de nem, tévedés volna ezt hinni, mert a gyermekded hithez tiszta egyszerűség kell — ez az ember abban az ostoba hiszékenységekben leledzik, vagy gonosz elhitében utazik, hogy a numerus valahol a számarányok igazságos érvényesítésére törekszik, e szerint mindenféle német alapításban s minden német közületben, ha ez egészen német, a numerus totus, egyébként a pontos német százalékszám fog dönteni. Különösen ha ezt a jelszót ő dobja bele a román közvéleménybe. Mert a Brandsch-i szép szem kedvéért!... Most, amikor a görgelege indulni kezd és még nem gondol a dolog végére, a nálunk elháríthatatlan családokozásra. Minlen jogunk meg van reá, hogy még messzebbre menőn gyanakodjunk reá: fölakarja robbantani a kisebbségi együttműködést, amely nem is létezik.

A cenzura és ostromállapot meghosszabbításának vitája a parlamentben

BUCUREȘTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A cenzura és ostromállapot meghosszabbítására vonatkozó igazságügyi javaslat vitájára e héten kerül a sor. A kamarában Maniu, Mihalache, Gheorghe Brătianu, Iulian, Argetoianu, Goga és Cuza szólnak fel, míg a szenátusban Costachescu, Gafencu, Grigore Filipescu és Ioanidescu vesznek részt a vitában.

Magánorvosokat alkalmaznak a falvakban

BUCUREȘTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A király dekrétumot írt alá, mely felhatalmazza az egészségügyi minisztériumot, hogy öt éves szerződéseket kössön oly magánorvosokkal, akik hajlandók letelepedni a falvakban. Ezek részére havi jutalmat adnak, mely azonban a körorvosok fizetésének felét meg nem haladhatja.

Hatszáz munkás építi a Szovjetországra vezető hidat

BUCUREȘTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) A világháború után az orosz határon Tighina község szomszédságában lévő vasúti hid román oldalát dinamittal levegőbe röpítették. A két ország közötti barátsági szerződés folytán most a hidat újjáépítik s 600 vas-munkást indítanak utba Resita-ról a munkálatok sürgős befejezésére. Azt hiszik, hogy a Dnyeszteren át Oroszországba az első vonat augusztus 1-én elindulhat.

Cluj város polgármesteri hivatala. 2027—1935. Hirdetmény. Cluj város polgármesteri hivatala 15.000 nyírfaszeprő beszerzésére hirdet nyilvános árverést. Az árverést az általános árverési szabályok szerint fogják megrendezni (a Monitorul Oficial 127—931. számában közölve). 1935. március 19-én délután 11 órakor a városházán helyiségben (Str. Regina Maria 2.) Ajánlatokat az árverési könyvnek megfelelően kell megadni, mely naponta 12. és 13. óra között tekinthető meg a városmajorban (Calea Decebal 24. szám alatt). Cluj, 1935. március 6. Cluj polgármesteri hivatal.

Bolli ár harmadéért-negyedéért csak rövid ideig, alábbi szak-könyvek kerülnek kiadásra:

TECHNIKA, SZAKIRODALOM

Ardos Frigyes népszerű technológiai és kézi-ipari sakkönyvei: Az ékrévás 62 helyett 22 lej, Bati munkálatok és bórdborítás 90 helyett 22 lej, Fabargések 62 helyett 22 lej, Fafargások és fémdomborítás 90 helyett 22 lej, Ké ügyességi segédmunkálatok 62 helyett 22 lej, Jalsoviczky Géza: A tűzrépek, vagyis: a folyékony és gáznemű melegítő anyagokkal hajtott öszes telerégű motorok szerkezete és kezelése, két 124 oldal 540 helyett 180 lej, Morva Rezső közismert műszaki kézikönyvei: Cséplőgépek, 186 oldal, 80 helyett 18 lej, A vas és fémek, 173 oldal, 80 helyett 18 lej, Villamoság a gyakorlatban: I. Villamos eszernők szerelése, 62 helyett 14 lej, II. Dinamók szerkezete, 80 helyett 18 lej, Barla B. J.: Tűzelés, 380 oldal, 180 helyett 24 lej, Csia Ignác: Bányaművelés, 220 oldal, 108 helyett 40 lej, Réz Géza: Bányaművelés, 385 oldal, 108 helyett 24 lej.

Kaphatók az

„Ellenzék” könyvtárában, Cluj, Piața Unirii. — Kérje az alkalmi vásárokon a könyves jegyzékét.

Nyolcvan román tanító megy románul tanítani Jugoszláviába

BUCUREȘTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Néhány nap múlva megnyitják a jugoszláviai Bánságban felállított román iskolákat s a tanítás ellátására 80 román tanítót indít utba Angelescu közoktatásügyi miniszter, kiknek fizetését a szomszédos állam költségvetésébe fogják felvenni.

A legnagyobb tanítási szabadságot, a román nyelv használatát és a román kultúra terjesztését is megengedték ezeknek a tanítóknak ugyanakkor.

Civici közoktatásügyi miniszter egy jugoszláviai állampolgár — román iskolai inspektort fog kinevezni a most megnyitásra kerülő iskolák ellenőrzésére. Az elemi iskolákon kívül

a verseczi román liceumot és a tanítóképző román szekcióját is fenn fogják tartani.

Három román tanárt neveznek ki ide a román közoktatásügyi tárca terhére.

Ismét virágzásnak indul az uzsora Erdélyben

BUCUREȘTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Az erdélyi kormányparti képviselők minden hét csütörtökön ülést tartanak, hogy az erdélyi pénzügyi és gazdasági viszonyokat és a javításra szükséges teendőket megbeszéljék. Legutóbbi ülésükön az uzsora került szóba s megállapították, hogy ez ismét felütötte fejét Erdélyben. Cipaiu beszámolt arról, hogy a Banca Nationala mit óhajtott tenni a hitelélet újjászervezésére. A jegybank igazgatósága és a kormánybiztos ígéretet tettek, hogy a helyzetet sürgősen javítanak. A megbeszélések eredményét azonban ma sem lehet látni a valóságban. Ez ideig még semmit sem tettek az uzsora letörésére Erdélyben. Ez igen nagy kárt jelent, mert a régi tartozások elrendezése

után újabb veszélyes terhek fenyegethetik a mezőgazdákat. A kamat emelkedését nem csak az „uzsoras bestiák” okozzák, de az is, hogy a mezőgazdaság új tőkére van szorulva. A helyzet az, hogy a Banca Nationala több kis pénzintézet megszüntetésére törekszik Erdélyben, melyeknek helyét uzsorások töltik be addig, míg a jelenlegi bankok felsegítésével kiküszöbölik őket.

A GYOMORFÁJÁS, gyomornyomás, bélsárgaság, alhasi vérzés, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelylepecék, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik.

Az amerikai sajtó legnagyobb teljesítménye: a Hauptmann pör

New York, március 10. Az amerikai sajtó szereti a nagy számokat magukban foglaló statisztikákat. Most ilyen statisztikát közöl a Hauptmann-perről, amely az utóbbi idők legnagyobb szenzáció-peré volt. Ez a perrel kapcsolatban az amerikai sajtótudósítás is levert minden eddigi rekordot.

Amint mostan megállapítják a Hauptmann-perről, annak hat hetes folyamata alatt, 11 millió 500 ezer szót táviratoztak a különböző lapok. A Western Union, Amerika legnagyobb kábeltársasága egyedül 5 millió szót adott le táviratokban. A posta 2 és félmillió szóval vett részt a hatalmas számban. Az Associated Press, az United Press és az International New Service, Amerika három legnagyobb hírügynöksége külön ebből az alkalmából lefektetett kábeleiken 4 millió szót adtak le. Ezzel a számmal nem vetekedhetik egyetlen eddigi szenzáció sem, távolról sem közeleli meg például Jack Dempsey híres boxmeccse, amelyet annak idején a legnagyobb szenzációnak tekintettek Amerikában.

Az óriási szóáradat megfogalmazásával ezer újságtudósító és ezeknek személyzete foglalkozott Flemingtonban. A riportereknek pokoli munkát kellett itt végezni. Korán reggel, 7 órakor kezdődött a munkájuk, amikor Trentonból autón Flemingtonba mentek át, amely túlságosan kis helység ahhoz, hogy a tárgyalásra érkezett sok idegent fölvehesse volna. A tárgyalás minden nap háromnegyed 11-kor kezdődött. Ettől a pillanattól fogva folyamatosan adták a riporterek tudósításait, amelyeket kábelben és minden lehető más módon juttattak a lapokhoz. Délben éppen csak annyi idejük volt, hogy egy szendvicset megegyenek és újra munkába kezdtek. A tárgyalások után pedig az ügyészek és a védőnek sajtókonferenciáin vettek részt, amikor a következő nap „tip”-jeit megtudták. Itt rendszeren érdekesebb anyagot kaptak, mint magán a tárgyaláson.

A Hearst-sajtó legnagyobb lapja, a New York Evening Journal egyedül 37 embert küldött ki a tárgyalásra. Köztük egy szerkesztőt, 10 riportert a tárgyalóterembe, 8-at a tárgyalóterem kívül, 8 fényképész-riportert és 8 kíműt. A 129 fényképész-riporterből, akik Flemingtonban megjelentek, csak 4-et engedtek be a terembe. Ez a négy valóságos trösztöt alkotott és közösen helyezte el, igen nagy áron a fölveti képeket. A tudósítások közvetítésénél valóságos gyorsasági rekordokat értek el. Fényképfölvételeket repülőgépeken és a legjobb fajtájú motoroképpárokon juttattak az újságokhoz. Egyik motorkerékpáros a Flemington és New York közötti 95 kilométert a rendkívül forgalmas úton is 55 perc alatt tette meg.

A rádiótársaságokat 50 ember képviselte a tárgyaláson. A tárgyalóterem kívül dolgozó riporterek néha fölhasználták idejüket arra, hogy a bíróság bizonyító módszereinek lehetetlenségét mutassák ki. Az Evening Post riportere például egész sor fényképet mutatott azoknak a tanulóknak, akik Lindbergh lakása környékén laktak. A tanuk sok „gyanus” emberre ismertek rá. A fényképek azonban kivétel nélkül neves amerikai személyiségeket ábrázoltak. Így kiderült, hogy több tanu meggyanusította New York polgármesterét azal, hogy része volt a Lindbergh-gyerek elrablásában. Más tanuk dr. Tugwell államtitkár és Johnson tábornokot, Roosevelt helyettesét, a reformtervek végrehajtásában gyanusították meg, hogy közvetlenül a gyermekrablás előtt Lindbergh villája körül ólálkodtak.

Az elítelt Hauptmann közben várja, hogy mi lesz a felelősségével. Valószínűnek látszik, hogy módját fogják ejteni a kivégzés elhalasztásának, mert az amerikai közvéleményben mindinkább fokozódik az elégedetlenség a flemingtoni bíróság tárgyalásával szemben.

Mozgósínházak műsora

KEDD:

CAPITOL: Ma este 9 órakor: LEOPOLDI és MILSKAJA világhírű zenehumoristák kétféle hangversenye! A Capitol Mozgó helyiségében. Jegyeldővel délután 3 óráig.

EDISON: Kettős műsor: I. 33-AS KÉM. Rendkívül izgalmas kémdráma, Andre Luguet és Edwige Feuillère. II. JOURNAL 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak: 7 és 10+3 lej.

MUNKÁS-MOZGÓ: I. AZ IFJUSÁG ÁLMA. Főszerepben: Werner Frutterer és Betty Aman. II. A SASKESELYÜ. Főszerepben: Georg O'Brien és Claire Frewor.

MIT IR A ROMÁN SAJTÓ

Erősítés. A népszámlálás eredménye. Adó és csizma. Fizetési akadályok. Szomorú komédia. Protekció. Orvoshány. Gyarmati katonák. Elit.

PRESENTUL: Románia az 1927. évből kezdve nemzetközi szerződéssel kötelezettséget vállalt a Tisza és Duna vonalán való erősítésre. Amennyiben tehát nem utalnak 40—50 millió lejt erre a célra, az esetben figyelmeztetést kap majd külföldről nemzetközi téren vállalt kötelezettségének teljesítésére. A külügyminisztérium már felhívta a pénzügyminiszter figyelmét erre a körülményre s sürgős intézkedést kért, hogy a kellemeden helyzetet elkerülje.

ARGUS: A Monitorul Oficialban (Hivatalos Lap) rendelet-törvény jelent meg 1934 november 14-én, mely a statisztikai hivatalokat összpontosította. Olyan hivatalokat egyesített, melyek soha sem fognak összekerülni, miután az egyes miniszterek kijelentették, hogy szükségük van a tárcák keretén belül működő statisztikai osztályokra. A munkaügyi és egészségügyi miniszter jobban tené, ha a legutóbbi népszámlálási adataival foglalkozna, miután ma sem ismerjük ennek eredményét, habár öt év múlt már el azóta.

VIITORUL: Ha egy csizmadia tízezer lej adóval tartozik a kincstárnak, elég, ha egy pár csizmát ad a végrehajtónak. Így aztán az ezt meghaladó összeggel az államot megkárosítja. Ezt írja a Dreptatea, a nemzeti-parasztpárt hivatalosa. Ne feledjék el azonban, hogy tőlük örököltük a pénzügyi hivatalnokokat.

UNIVERSUL: A tisztviselők fizetését nem egyformán utalják. Egyik hamarabb, másik később kapja. Az utóbbi esetben azonban legalább a nehézségektől volna jó megszabadítani azokat; akik fizetésért jelentkeznek. A kellemetlenségtől és utánjárás költségektől, mert a fizetések amúgy is le vannak szállítva. Meg kell szüntetni tehát a fizetések kiutalása elé tornyosuló akadályokat.

MISCAREA: Románia — bármiként is próbálták meg némelyek éberségét elaltatni — látja és érti azt, ami történt. A nemzeti-mozgalmat csupán azok indíthatják el, akik állandóan küzdöttek ennek zászlója alatt. Azok, akik egyéni érdeket vadásznak, sohasem csálhatják meg a tömeget, mert ez bátor és meggyőződés emberek munkáját kívánja. A szomorú komédia rendezőit a történelem meg fogja bélyegezni s leleplezi majd azokat, kik a románság jogaival játszanak.

INDREPTAREA: A középiskolát nem tekintik a köznevelődés egyik szervének, hanem jótékonyági intézetnek, melyben politikusok boldogulnak. Prefektus, képviselő, szenátor mind közbelépnek a városokban, hogy elhelyezzék a férfiakat s főleg azokat a nőket, akiket protezsztálnak. Az inspektorok, kevés kivétellel, utálatos szolgai lelket mutatnak. Politikuskok közbenjárására eszközlik a kinevezéseket, a törvényes rendelkezéseket is figyelmen kívül hagyva.

NEAMUL ROMANESC: Petre Popa, a Jorgapárt vezértitkára, megmondta: — Az egészségügyi minisztérium tízezer tervet kell kicigolozzon az országos egészségügyi feljavítására. Az orvosok katonai szolgálatát egy esztendőben kell meghatározni s arra kell kötelezni őket, hogy ezt az időt künt töltsék a falvakban. Abban az esetben, ha 200 orvost veszünk alapul évente, igen sok maracna vissza a falvakban tíz év alatt.

ADEVERUL: Érdekes, mily nagy jelentősége van a gazdasági válságnak a faji-mozgalmakban. A világháború idején ígéreteket tettek a gyarmati lakosok felszabadítására. A békekötés után azonban elfeledték azokat. Bizonyos, hogy új háború esetén nem lehetne oly könnyen igénybe venni új gyarmati katonákat.

CURRENTUL: A kisebbségek urai a közigazgatásnak és a polgári osztálynak. Nemzeti politikai párttal, idegen nyelven írt sajtóval, kulturális és sportegyesületekkel rendelkeznek. Irányítják a közvéleményt, a szavazók együttérzését biztosítják és az ország nemzetiségi képét megalapítják. A nemzeti-munka nem tőlünk indul ki, de az ő kihívásukból. Nem az bosszant, hogy köztünk kisebbségek élnek, hanem az, hogy életnyilvánulásuk folytán államot alkotnak az államban s egy kisebbségi elitet teremtenek a román államban. Így tehát nem szűnhetünk meg a román elitért és a román polgári-osztály megteremtéséért harcolni.

Ilosvai Lajos Károly: A kutya sportsterü tenyésztése és idomítása

Részletes vezérfonal ebtenyésztők és ebkedvelők számára 120 képpel. A legálább magyar szakmunka a kutyákról. 371 lap ára 165 lej helyett most rövid ideig 50 lej LEPAJ-nál, Cluj. — Kérje az olcsó könyvvásár teljes jegyzékét LEPAJ-tól, Cluj.

„Nevetségbe fog fulni Vaida mozgalmá”

A „vezér” nyílt levelét nyilvánosságra hozták. — „Én vagyok a nemzet és én vagyok a párt” — hangsúlyozza Vaida. — Tiltakozik az erdélyi nagygyűlés összehívása ellen

Mihalache a külön úton járókat eltávolítja a pártból

BUCURESTI. (Az Ellenzék távirata.) A Vaida által elindított mozgalomban szenzációs fordulat történt. — Vaida ugyanis

tegnapról mára elmozdította a Patria című Cluj-i nemzeti-parasztparti hivatalos lap igazgatóját: dr. Aurel Bunteanút állásából azért, mert nem akarta támogatni akcióját

s kijelentette, hogy az erdélyi hivatalos pártorgánusot saját szolgálatába állítja. A Dimineata jelentése szerint a nemzeti-parasztpart elnöksége el van határozva arra, hogy végleg leszámol Vaidákkal. Még e héten ülést tart Bucuresti-ben, melyben Vaida Brasov-i levelét lefárgyalja és

Buteanu főszerkesztőt vissza fogja helyezni jogaiba.

A ma reggeli lapok közlik Vaidanak Mihalache pártelnökhöz intézett levelét. A terjedelmes levélben Vaida tiltakozik az ellen, hogy őt a pártvezetőség dezavválta.

Rámutat arra, hogy ezt 23 pártvezetőségi tag közül csupán 11 szavazta meg, tehát nem volt indokolt a határozat nyilvánosságra hozatala.

— Ez a helyzet a magyar parlamentből 1907-ben történt kizárásomra emlékeztet — ismétli Vaida — amikor szintén az „oláh igazságot védtem.”

„Nem fogadok el leckét senkitől” Aztán rámutat arra, hogy azért dezavválta, mert a „numerus clausus” akarja, pedig ő a „numerus valachicus” hűve ezzel szemben. A két fogalom nem jelent egyet szerinte, mert a „numerus valachicus” az aránylagosság elvére van alapítva, amit az állam felsőbb érdekei indokolnak és parancsolnak. Cáfolja, hogy politikájának rossz hatása lehetne Románia külpolitikájára elsősorban Franciaországgal szemben.

— A román elem megerősítéséért folytatott küzdelem ellen Franciaországnak nem lehet kifogása — állapítja meg levelében, aztán így folytatja:

— Nem fogadok el leckét senkitől az állam magasabb érdekeinek védelmében. Nem felejttem el, mit tett Franciaország értünk, de a békeszerződések is az aránylagosság alapján épültek fel, a numerus valachicus tehát nem áll ezekkel ellentétben.

— Az én nacionalizmusom demokratikus, a hazát és a pártot szolgálom s

nem hagyom magam befolyásolni azoknak az embereknek manővereitől, akik arra akarnak szorítani, hogy lépjek ki a pártból.

Több jogom és több kötelességem nekem a pártban bentmaradni, mint bárkinek. Senki nek sincs joga engem kizárni ebből, mert én vagyok a nemzet és én vagyok a párt.

„A végső diadalig”

— Ime Mihalache ur — folytatja — ezért

SORSJEGYET

szerencsés kollekcióról VÁSÁROLJON!

BANCA ROMÂNĂ S. A. București kollekturájából került ki az

V-ik játék mindkét hatmilliósi nyereménye!!

Cluj-i képviselő: ELLENZÉK KÖNYVOSZTÁLYA CLUJ, Piața Unirii. — A VII-K OSZTÁLY ELSŐ OSZTÁLYÁNAK HUZÁSA: 1935 MÁRCIUS HÓ 15-ÉN!!

SORSJEGYÁRAK (osztályonként) 1/4 sorsjegy: 200, 1/2 sorsjegy: 400, 1/1 sors egy 800 ei!

Vidékre a pénz beküldése ellenében portómentesen küldünk szerencsés sorsjegyet

közlöm Önnek, hogy nem áll szándékomban lemondani megkezdett utamról és ezt folytatni akarom a végső diadalig. Miután ez a szent harc teljesen elfoglal,

nem vehetek tudomást semmiféle olyan határozatokról, amellyel az én fejem fölött összehívják az erdélyi kongresszust.

Nem akarom, hogy a nemzet érdekében elindított akciót kicsinyes szenvedélyek és machinációk megzavarják s az az óhajom, hogy ezt a haza minden fia rokonszenvennel és lelkesedéssel fogadja — fejezi be Vaida levelét.

Lupu dr. ünneplése

Tegnap este a nemzeti-parasztpart központi helyiségében fényes keretek között ünnepelték meg Lupu dr. pártjával történt egybeolvadás egyéves évfordulóját. Mihalache beszédében foglalkozott a pártprogrammal és kifejtette a „parasztországra” vonatkozó elveit. Hangsúlyozta, hogy pártja az alkotmányos monarchia hűve. A pártban tapasztalható civakodásokra nézve pedig kijelentette, hogy

Élni fog pártelnöki jogával minden olyan esetben, midőn szükség van erre. Minden

Select-Mozgó TÁNCOS DAMÁK

Rendkívüli film

A fiatalság, szépség, muzsika és tánc filmje ez a csodás alkotás, melynek főszerepeit: Ruby Keeler és Dick Powe alakítják hallatlan sikerrel.

Káprázatos és csodásan elegáns film, melyben a legszebb színpadasszonyok szerepelnek! Műsorán kívül szenzációs hangos pótkép. —

Alkalmi politikai csoportok is belevetik magukat a magyarországi választási harcba

A jelöléseket lezárták

BUDAPEST. (Az Ellenzék tudósítójától.) A magyar politikai élet továbbra is a választási harc jegyében zajlik. A nemzeti egység pártjában végleg befejezték a jelöléseket, Sztranyavszky Sándor pártelnök Nagyterényben referált Gömbös miniszterelnöknek a párt jelöléseiről. Ma már végleg megszűnt a jelöltek nyüzsgése a párt helyiségben, ahol az ajtóra kiragasztották a fölrást:

— A hivatalos jelölések befejeződtek. A párt elnöke és vezetősége a jelölések ügyében már nem fogad.

Kozma Miklós belügyminiszter, akit Szombathelyen egyhangulag jelöltek, egy ismerősének arra a megjegyzésére, hogy tiszta választást vár az ország, kijelentette, hogy természetesen tiszta választás lesz. Ez annyira természetes, hogy még elméletben sem tartja szükségesnek nyilatkozni róla. Számos körületben különben egyhangú lesz a választás s a nemzeti egység pártja fölényes győzelmet fog aratni — tette még hozzá Kozma Miklós belügyminiszter.

Gömbös Gyula miniszterelnök a választási harc folyamán először azt a két körületet látogatja meg, amelyben jelöltséget vállalt. Abádszalókot és Szegedet. Először régi körületébe, Abádszalókra látogat el 17-én s a következő vasárnap Szegeden mondja el programbeszédét.

A nemzeti egység pártja, a keresztény párt Wolff Károly által vezetett szárnya és a független kizsardza párt barátságos viszonyban veszik föl a választási harcot. Az ismert pártok mellett még több apró töredékpárt is megpróbálkozik a választáson. Dolgozó Polgárok Pártja címen dr. Lengyel Zoltán és dr. Klár Zoltán próbálnak a budapesti körületben szerencsét. Szervezkedik külön listával a Végkielégített Közalalmazottak Országos Gazdaságpolitikai Pártja is. A nemzeti szocialisták két részben veszik föl a küzdelmet. A gróf Festetics Sándor vezetése alatt álló Magyar Nemzeti Szocialista Párt főleg a budapesti és pestkörnyéki körületekben ál-

A fogak gyakran döntő hatással bírnak.

...Ha szőke, ha barna, -egy mindenkinek fontos: Fehér, ápolt fogsor tartozéka a jó külsőnek. Naponta kétszer is tisztítsa, fogait a kiváló alapanyagokból készült Nivea-fogpasztával. Akkor kellemes, friss tiszta lesz lélegzete és biztosan szép, egészséges marad foga.

Leírás 22

a nagy tubus

habozás nélkül és mindazokkal szemben, kik megsértik a párt programját és pártfegyelmet.

— Aki e pártprogram és irányvonal alapján megy — hangsúlyozta Mihalache — jól teszi, aki pedig ezt nem követi, azt eltávolítjuk pártunkból!

Mihalache ezután felszólította pártíveit, hogy egyesüljenek a pártvezetőség körül, mert az egységben nyilvánul meg a párt ereje.

Ezután Lupu dr. szólalt fel. Védelmébe vette a „parasztország” eszméjét, majd Vaida támadásaival foglalkozott.

— A numerus-valachicus által hirdetett akciót nem lehet nagy szavakkal elintézni — mondta —, hanem komoly állami munkával, anélkül, hogy felkorbácsolnák a szenvedélyeket.

A Vaida-féle mozgalom a nevetségbe fog fulladni.

A párt nem az övé, hanem a Mihalache pártelnöké, aki tudni fogja, hogyan óvja meg a pártfegyelmet Vaidával szemben.

Lupu dr. ezután Maniut dicsérte, akit „mindnyájunk dékánjának” nevezett. A Curenul jelentése szerint a nyilvános harc most már kétségtelenné teszi, hogy a szakadás elkerülhetetlen és e héten be fog következni.

Az alkotmánymódosítást a magyar párt elnöke is kívánatosnak tartja

Willer József a cenzura fentartása ellen szólalt fel a kamarában

BUCURESTI. (Az Ellenzék tudósítójától.) Az Ellenzék néhány nappal ezelőtt részletesen foglalkozott a román politikai pártok azzal a törekvéssel, mely arra irányul, hogy a jelenlegi alkotmányt módosítsák. Ez a kívánság ugyiszlán általános mértékadó politikai körökben, hol azonban azt is tudják, hogy az alkotmányreformot legszélesebb körű pártközi megegyezéssel lehet csak nyelbeütni. Az erre vonatkozó puhatolozások során a román sajtó részéről kérdést intéztek az Országos Magyar Párt elnökéhez: Bethlen György grófhöz is arra nézve, mi a párt álláspontja erre a fontos kérdésre vonatkozóan.

A Dimineata most közli Bethlen György gróf válaszát ebben a kérdésben. A nyilatkozat szerint a magyar párt az alkotmánymódosítást nem ellenzi, miután az 1923. évi alkotmány megszavazása idején figyelmen kívül hagyták, hogy kisebbségi nemzetek is vannak az új Romániában, melyeknek helyzetét nem lehet a jogegyenlőség általános elvi kinyilatkoztatásával elintézni. Románia ma az egyetlen állam, melynek alkotmányában a kisebbségek jogairól nincs említés téve.

Bethlen György gróf pártelnök szerint fel kell venni az erdélyi székely és szász községek önkormányzati jogát vallási és nevelési ügyekben az új alkotmányban. Ki kell mondani, hogy a nem román anyanyelvű állampolgárok a közhatalommal való érintkezésben anyanyelvüket használhatják. Ki kell mondani, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgároknak joguk van nyelvüket, nemzetiségüket és nemzeti sajtószabadságukat megtartani és ápni. A különböző „fenntartásokat” el kell törölni. Vissza kell lépni a központosítás útjáról ahhoz az elvhez, hogy a megye és község saját ügyeit önállóan intézze.

A pártnak a cenzura és ostromállapottal szemben elfoglalt álláspontjáról Willer József beszélt a parlamentben és tiltakozott ennek további fenntartása ellen.

— Az ostromállapottól annyira rendszer lett — mondta Willer József —, hogy a lakosság számára az a kivételes állapot, midőn nincs statárium alatt.

Kifejtette, hogy az egész ostromállapotra a kormánynak azért van szüksége, mert a cenzurát akarja fenntartani és a sajtószabadságnak guzsbakötésével akar kormányozni.

LESZÁLLITJÁK A LÁTVÁNYOSSÁGI ADÓT. Tudósítónk jelenti: A most készülő törvényjavaslatokkal kapcsolatban a Dimineata jelentése szerint tervezet készült, mely a mozik 26 százalékos látványossági adóját 16 százalékra csökkenti.

Természetes gyógymód és táplálkozás

Írta: Dr. BUCSÁNYI GYULA, főorvos.

I. rész tartalma: A legkülönbözőbb betegségek megelőzése. II. rész tartalma: A betegségek természetes gyógykezelése. — A hatalmas, minden részletre pontosan kiterjedő könyv ára 132 lej

LEPAGE-nál Cluj. Kérjen jeyzéket. — Védre utánvétellel küldi LEPAGE.

ELADÓ

a Str. Donat-on két holdnál nagyobb, faigymölcsfákkal teljesen beültetett és bekerített gyümölcsös kertben épült 2 szoba, konyha veranda melék helyiségekkel új, adomentes ház. Kitűnő ivóvíz, villanyvilágítás, szepertin utak, külön kis nyaralóház fából. Zöldes, virágos kert díszfákkal, bokrokkal, élővirágokkal. Autóbuszjárat. — Értekezni:

SÁNDOR bizományosnál. CALEA VICTORIEI No. 13.

Grippe? ASPIRIN

Szeptember legelső olvasmánya 12
Ellenzék.

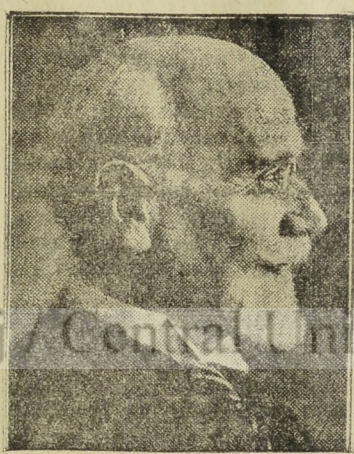
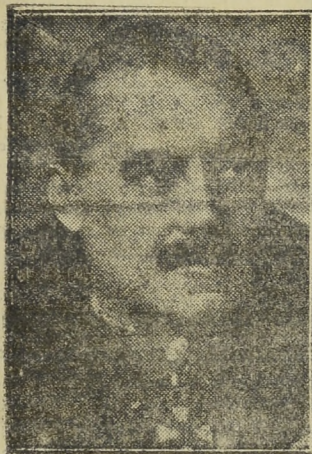
AZ ELLENZÉK KÉPES HIRSZOLGÁLATA

LETARTÓZTATOTT GÖRÖG FORRADALMÁROK. A görög forradalomról most érkeztek be az első képek. Felvételünkön jeggyverüktől megfosztott görög forradalmárokat kísérik fogságba.

A VARSÓI HEGEDÜVERSENY. Wienawski, világhírű lengyel zeneszerző és hegedűvirtuóz emlékére nemzetközi hegedűversenyt rendeznek Varsóban. Képünkön 19 állam kiküldöttje látható az ünnepélyes megnyitó ünnepségen. Romániát Pop Virgil, fiatal hegedűművész képviseli a versenyen.

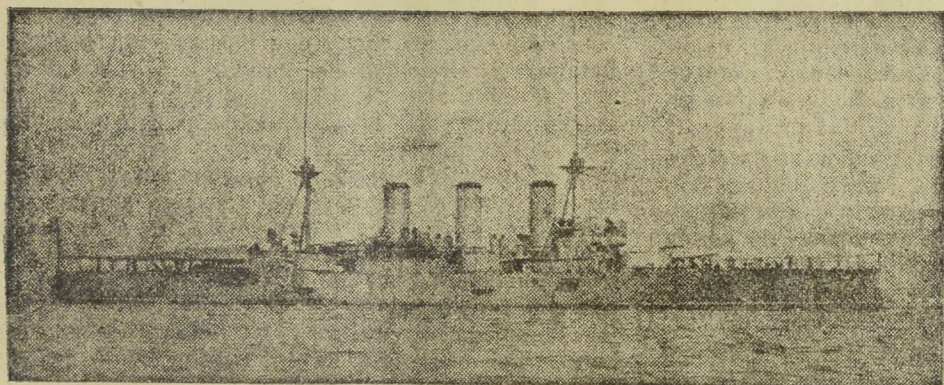
KÉT ÚJ MAGYAR MINISZTER. Képünkön balra leveldi Kozma Miklós, a magyar kabinet új belügy-minisztere, jobbra Bornemisza Géza, az új kereskedelemügyi miniszter látható.

VENIZELOSZ, A GÖRÖG FORRADALOM FEJE. Venizelosz, a 71 éves, volt görög miniszterelnök, mint a görög forradalom vezetője, súlyos próba elé állította a kormányt.

AZ ANGOL FEHÉR KÖNYV ÁLDOZATA. Abból az alkalomból, hogy az angol kormány Fehér könyvét kiadta, amelyben új, nagyarányú fegyverkezését indokolja, a leszerelési konferencia egyetlen angol nőtagja, Mrs. Corbett Ashby lemondott.

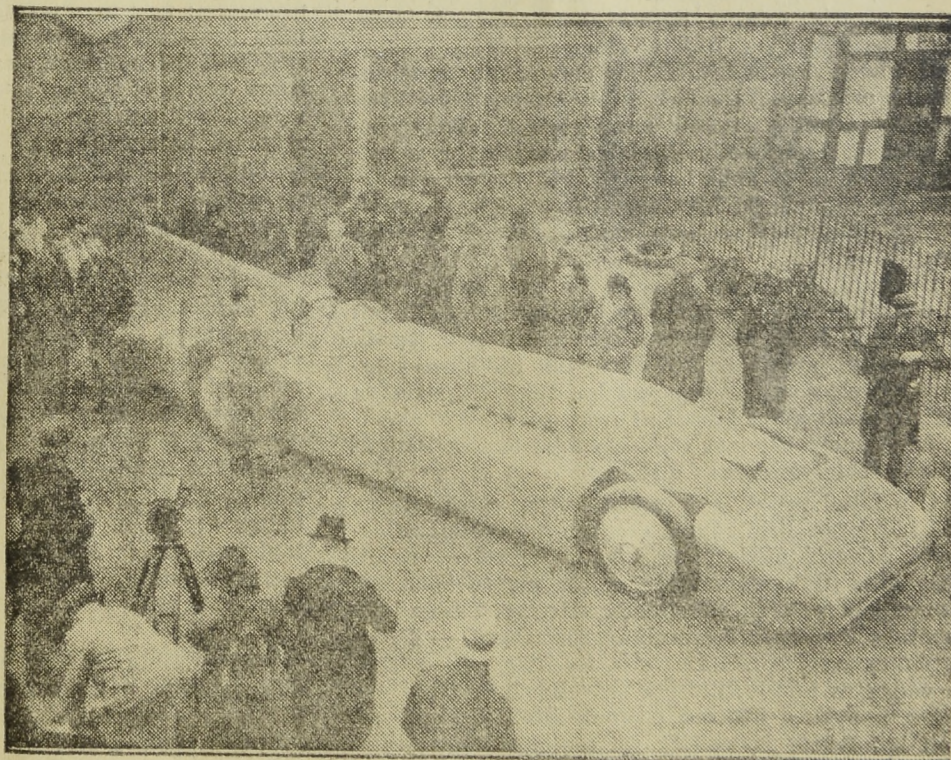
KONDYLIS, GÖRÖG HADÜGYMINISZTER. Kondylis különleges hatalommal ruházta fel kormányt a forradalom leverésére.

SÜLYOSAN MEGSÉRÜLT AZ AVEROFF GÖRÖG PÁNCÉLHAJÓ. A görög kormány repülőgépei bombázás alá vették a forradalmárok hajóit. A bombák súlyos sérüléseket idéztek elő az Averoff páncélosnál.

A MAGDEBURGI USZÓK EURÓPA-REKORDOT JAVITOTTAK. H. Schulze (balról jobbra), Schlüter, Deiters és H. Schwarz magdeburgi uszók a négyszer 200 méteres mellúszás Európa-rekordját 9:22,2 idővel, tehát 5:5 másodperccel megjavították.

CAMPBELL ÚJ VILÁGREKORDOT ÁLLITOTT FEL A „KÉK MADÁRRAL.” A Dayton Beach-i strandon sir Malcolm Campbell, angol versenyző új világ-rekordot állított fel: 445.593 kilométeres óránkénti sebességgel.

Terménypiac

Tinisoar: A bányai gabonapiac az irány-
zat a búzában bariságos, míg a többi gabona-
neműnél tartott. A búza árát megfigyelő a ke-
reslet. A piaci árak a következők: bányai búza
76 kilós 400, torontáli búza 78 kilós 410, ten-
geri 210, zab 290, takarmányárpa 280, tavaszi
árpa 320, korpa 230, takarmányliszt 245, kismal-
m liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt
600, nagymalmi liszt 650, muharmag 450, tök-
mag 560 és napraforgómag 380 lei száz kilónként.
A lucerna 43 és a lóheremag 32 lei kilónként.

Arad: Az aradi hetipiacon a következő árak
alakultak ki: A búza gyenge felhozatal mellett
400, tengeri 230, árpa 340-350, zab 320. A zöl-
ségpiac: szárított bab 6-8, burgonya 1 és fél-
2, fejeskáposzta 2-12, félélektök 10-32, sze-
mesbab 8-10, hagyma 35-40 lei. A szárnyas-
piac: liba 120-360, kacsa 60-140, tyúk 70-100,
csirke 45-60, tojás 90 bányi-120 lei. A tej és
termékei: tej 3-4, tejföl 25-30, vaj 60-70 lei.
Szarvasmarha: 6-7, borjú 14-15, sertés 17-19
lei. Takarmányárak: széná 90-110, lucerna 120-
135, szalma 30-40 lei.

Odorheiu: Búza 80-90, Rozs 65-70, Árpa
42-45, Zab: 25-30, Törökbuza 36-39, Bur-
gonya 8-10 lei vékonykint.

A BASARABIAI FAJ SZARVASMARHA-
TENYÉSZTÉS SIKERE. Chisinau-ból jelentik:
A dél-basarabiai német és francia telepese-
nek az észvadásokkal ezeltől Lengyelországból be-
hozott, ugynevezett verese faj szarvasmarha ki-
tenyésztése folytán, elsőrangú tenyészállatokat si-
került piacra dobni. A basarabiai steppe-
hez szokott szarvasmarhák úgy igában, mint tej-
termelés tekintetében egyaránt beváltak. Nap-
tejemennyiségük megközelíti a 20 litert. A regáti
mezőgazdasági kamarák nagyobb mennyiségű
apaállatot rendeltek a Cetatea-Albăi német és
francia telepeseiktől.

GYÜMÖLCSPIAC. Bucurestiből jelentik: A
basarabiai gyümölcskészlet az utóbbi napokban
50 százalékos emelkedést mutatott. Az erdélyi
piacokon kevés a kereslet. Árak: (nagyban és má-
száklént): Alma I. oszt. 1000-2000, Alma II.
oszt. 500-800, Körte 800-1500, Aszakszilva
1000-1200, Száraztöltő szilva 1200-1500 lei.

A CLUJ-I ARUTÓZSDE JELENTÉSE, márc-
cius 11-én. Búza (77-78) 2-3% 440-445. Ár-
pa (50-60) 4-5% 320-325, Zab (40) 310-
315, Kukorica 245-250, Kék mák 1000, Bab
3% 360, Széná 130, Lucerna és lóhere takar-
mány 140-150, Buzaszalma 70-80, Bükköny-
takarmány 110-120 lei. Árak másszáklént érten-
dők.

LEVÉLPAPIROK NAGY VÁLASZ-
TÉKBAN (Blockposta is) legolcsóbban
az Ellenzék könyvostályában.

MEZŐGAZDASÁG — SZÖVETKEZÉS

Az állattenyésztése a jövő Erdélyben

Gabonatermelésben nem vehetjük fel a versenyt az okirállyal

Nagyrománia megalakulása után, a
hajdani virágzó erdélyi és bánáti mező-
gazdaság válságos helyzetbe jutott. Ugy-
a terhelési lehetőségek, mint az új vá-
mhatárok mezőgazdaságunk hanyatlásá-
nak alapját vetették meg. Erdély és Bán-
át gazdái aggodalommal tekintettek az
óriási mennyiséget termelő okirállyal
felé, majd az ottani kezdetleges mező-
gazdasági kultúra alacsony nivójára hi-
vatkozva, újjászervezkedve, kihasznál-
va a konjunktúra összes lehetőségeit,
hatalmas lendülettel, beruházásokkal a
mezőgazdasági termelés mennyiségének
és minőségének fokozására törekedtek.

A kilencszázhuszas esztendő az er-
délyi mezőgazdák malmára hajtották a
vizet. Voltak évek, mikor a világháboru
rombolásait szenvedő regát, erdélyi be-
vitelre szorult. Az erdélyi mezőgazda-
ság, a birtokreform ellenére is, fejlődött.
Kivételünk, igaz, minimális volt, de ez-
zel szemben a belföldi fogyasztásra ke-
rült termények ára fedezte a kiadási
költségeket.

1925-ben a nyugati államokban bevált
mezőgazdasági gépkultúra Erdély gaz-
dait is meghódította. Hatalmas befek-
tetéssel traktorok és más többtermelési
eredményező gépek beszerzésével a
többtermelés gondolata átment a gy-
akorlati életbe. Ökör igák helyett trakto-
rok hasították a földeket, s az igás ök-
rök hizlalás után a prágai piacra kerül-
tek. Gépkultúra volt a jelszó! Rekord
termésű esztendők következtek... A
mezőgazdaság fejlődésével szemben Er-
dély állattenyésztése indult hanyatlás-
nak.

Az okirállyal gazdasági körök éve-
ken át tétlenül nézték az erdélyi mező-
gazdasági élet hatalmas és lendületes

előrehaladását. Pár év múlva azonban
ők is akcióba léptek. A különböző kor-
mányok az okirállyal mezőgazdaság
fellendítésén fáradoztak. A regáti több-
termelés az időjárás, a talajviszonyok
és a nagyobb befektetés folytán Erdély-
nek nemcsak versenytársa, hanem gaz-
daságilag tönkretevője lett. Gazdánk
sajnos, ezt a belső gazdasági háborút
későn vették észre. Évek rohantak tova.
Erdély gazdái sötétségbe tapogatóztak.
A felépített és beindított gazdasági rend-
szer lerombolásáról volt szó. Azonban
a befektetett tőke nagysága és a nagy
pénztelenség nem engedhették meg az
új alapokra való áttérést. A regáti gaz-
dasági körök szintén az egyoldalú, a
mezőgazdasági többtermelés propagálói
lettek. A gépkultúra térhódítása azon-
ban odaát a szarvasmarha tenyésztésére
nem volt különösebb hatással, mivel ez
a gazdasági ág meglehetősen alacsony ni-
vón állott, sőt áll még ma is. A re-
gáti takarmánytermelés és állattenyészté-
se az erdélyi állattenyésztéssel sohasem
veheti fel a versenyt. Erdély gazdái-
nak a szomorú tapasztalatok után be-
 kell látniuk végre, hogy gazdasági éle-
tünk jövője a szarvasmarhatenyészté-
sen kell alapuljon. A gabonatermelés
helyett az eleségtakarmány termelés, a
tejgazdaság és a tenyészállat-tenyésztés
biztosíthatják csak Erdély gazdasági jö-
vőjét.

Erdélyszerte kollektive és önállóan
szövetkezeti mozgalmak indulnak. Az új
a szövetkezeti alapokra fektetett tejgaz-
daság és szarvasmarhatenyésztés kérdé-
se a napirendről nem vehető le. Ennek
a kérdésnek a gyakorlati megvalósításá-
tól függ az erdélyi kisebbségi magyarság
sorsa.

RÖVID HÍREK

KIE A BIKAKIÁLLÍTÁS JOGA? Odorheiu-
ról jelentik: Az I. G. Duca-i bikakiállítás és
bikavásár jogát több, mint 40 évvel ezelőtt az
akkori magyar kormány a Vármegyei Gazdasági
Egyesületnek adományozta. Pár héttel ezelőtt a
közsz. időközi tanácsa jogot formálva abból a
környéből, hogy az adományozás a közszépet
jelöli meg a kiállítás és vásár székhelyét: a
mezőgazdasági kamarát kérte fel az ideai kiállítás
megrendezésére. A Gazdasági Egyesület bírói ut-
ra terelte az ügyet a kiállítás és vásárrendezés jo-
gának az eldöntése végett.

Az UJ SZÖLLŐTERMELO TORVÉNY. Bu-
karestből jelentik: A szőlőtulajdonosok részéről
indított mozgalom a kormányt a serelemek or-
voslására kényszerítette. A kormány a szőlőkul-
tura védelmében törvényjavaslatot szerkesztett
meg, és azt még március hónapban a törvény-
hozó testülettel le fogja tárgyalni. Az új
törvényjavaslat rendelkezései kiterjednek a szőlő-
lőtelepítés rendszerezésére. A törvény életbelép-
tetése után ecetet csak borból lehet majd pá-
rolni. Megrendszabályozza az ipari szeszgyártást
és a fogyasztási adó helyett egy új illetéket lép-
tet élebe, melyet a szőlőtermelők a termő te-
rület után fognak fizetni.

ROMÁNIA KÉTMILLIÁRD ÉRTÉKŰ HÁ-
ZI SZÁRNYAS ÁLLOMÁNYA. Bucurestiből je-
lentik: A földművelésügyi minisztérium statisztik-
kája szerint szárnyas állományunk a következő:
Tyúk 51.400.000 db, értéke 1.300.000.000 L.
Liba 5.550.000 " " 220.000.000 L.
Kacsa 7.400.000 " " 150.000.000 L.
Pulyka 2.164.000 " " 135.000.000 L.
Páva 775.000 " " 32.000.000 L.
Galamb 6.625.000 " " 65.000.000 L.
Szárnyas állományunk értéke összesen kitesz
1.902.000.000 lejt.

340 MILLIÓ LEJ A MEZŐGAZDASÁG FEL-
LENDÍTÉSÉRE. Bucurestiből jelentik: A belföl-
di kölcsönből a törvény értelmében 340 millió
lejt a mezőgazdasági beruházásokra fognak fordítani.

TERMELJÜNK LUCERNA MAGOT. Bucu-
restiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium
mellett működő központi bizottság legutóbbi ülésén
Ionescu Sisesti, volt földművelésügyi minisz-
ter, a kísérleti állomás igazgatója, javasolta a
fokozottabb lucerna termelést. Az utóbbi hóna-
pokban külföldről nagyobb mennyiségű lu-
cerna megrendelést tettek. A romániai lu-
cerna mag, ma már világhírű, úgy, hogy az ed-
digi világhírű orvencó délfranciaországi lucerna-
termelők felvásárlás céljából nagyobb mennyiségű
megrendelést tettek. Egyben Ionescu Sisesti kérte
a földművelésügyi minisztériumot és a szakkama-
rákat, hogy a termelés fokozására minden esz-
közt használjanak fel.

GYULAI PÁL

TÖRTÉNETI REGÉNY

IRTA: BÁRÓ KEMÉNY ZSIGMOND

80-IK KÖZLEMÉNY

De mit nyernék, ha a mostani kegyenczek helyett
a fogarasi gróf kormányozná Zsigmond ő fensége
kedélyét, s ha mi, az ő védelmére támaszkodva, moz-
dítanánk meg minden követ, Erdélyt a felséges udvar
védszárnyai alá vezetve, a magyar koronához eleinte
csak az 1571-iki kötmény értelmében, utóbb meg egé-
szén visszacsatolni?

E kérdés a politikai számvetés mezejére vezet
gondolatainkat.

Ereszkedjünk a körülmények és lehetőségek mér-
legelésébe, s hogy könnyebben haladjunk, képzeljük
nehány perczig, mintha Báthori Boldizsár már való-
sággal zászlónk alá esküdtött volna.

Ő Erdély leggazdagabb, legfőbb rangú és tekin-
télyesebb országnagya, senkinek oly számos és hű kísé-
rete nincs. A tömeg egyedül hozzá ragaszkodik. A vár-
míai püspök András kimeríthetetlen pénztára és erköl-
csi befolyása, — továbbá harmadik testvérének a nagy-
váradi várnagynak, ki hivatalánál fogva egyszersmind
bíhári főispán, vitézi sergei feltétlenül rendelkezése alá
esnek.

Ily hatalommal kezében — ha más kútforrása
nem lennének is — sorompóba léphetne és diadalt
arathatna, a török befolyásnak bajnokai egy Kendi,
Kovásolczy, Ifjú és Gyulai ellen, kik különben elég-
gé erősek volnának a népszerűtlen fejedelem daczára
mindig országgyűlési többséget szerezni magoknak.

De a fenebbiek még csak egy ágát tennék Báthori
Boldizsár befolyásának:

Ő a fiatal urfiak, a lovagsarkantyú remélő nem-
zedék bálványja. Kiki vágyik szerinte öltözködni, s tár-
salogni, követni modorát és hibáit. Szeszélye teremti
a húsz éves ifjak véleményét, szabja meg a közlést,
változtatja a paloták hangulatát. Mennyi csábó ily
helyzetben, mekkora összpontosító hatalom! — De ha
még ehhez járul a nők kegye is, ha hölgyeink tetszel-
gési vágya és könnyelműsége szövetkezik a többi ele-
mekkel, melyek a fogarasi grófnak felső körökre gy-
akorolt befolyását biztosítják sőt naponként öregbí-
tik: akkor semmi okunk nincs félni, hogy az általa kép-
viselt ügy valaha makacs visszafelé fordítással találkozzék.

Mi — értem itt a szoros szabályu rendek tagjait
— kik három fogadás által érzéztetést emelnek kebl-
lünk és a megengedett világi örömök nagy része közé
is, természetesen kettős szigorral kárhoztatjuk a ki-

csapongások oly nemét, melyek szent jogokat sértve,
Isten ígéje helyett a babyloniai kéjhölgy uralkodását
terjesztik: de következék-e ebből, hogy ne igyekezzünk
a létező bűnök veszélyeit, midőn másként nem lehet,
legalább az által is csökkenteni, hogy eredményeit
nem a pokol, hanem az ég számára gyümölcsöztetjük.
Ha ki tudnók vinni, hogy az erény rossz alkalmazás
által soha a bűn műveit ne építse, és a bűn, eredmé-
nyeinek fogva, örökké az erény istábjává válni kény-
telenítessék; ha a viszonyok alakításában és terméke-
nyítésük körül egy hathatnánk, hogy a jó eszköz rossz
célokra ne folyjon be, és a jó cél a rossz eszközöket
is szüntelen saját fegyvereivé zsákmányolja ki: akkor
volnánk csak az örök igazság legyőzhetetlen bajnokai,
kik semmi rést nem engednek arra, hogy a sátán or-
szága terjedhessen.

Ez okból, nagyméltóságú gróf! valamint nevezetes
tényezőül számíthatjuk terveinkre nézve Báthori Bol-
dizsár hódító társalgási modorát, mely a közérkölc-
ségnek nem nagy dicséretére válik ugyan, de kétség
kívül tetemes befolyással van politikai hatalma gyar-
apításában: úgy más részről szívemelő látvány tapaszt-
alni az isteni gondviselés bölcsességét, mely a fogar-
asi gróf jellemének fő hibáját a veszélyes secták
iránti türelmet — ha zászlónk alá nyerhetnők őt —
még idővel vállalatunk és az anyaszentegyház érdekei
számára hasznosíthatja.

Mert Báthori Boldizsár vétke közönye által az
eretnecség fertőjében bugyborékoló székely nép rokon-
szenvét megnyerte, és legkevésbé mondva tíz ezer
fegyvert támaszthat minden perczben azon jelszó vé-
delmére, melyet pártlobogójára jegyez föl. A rövidl-
tők állíthatják ugyan, hogy miután a jezusrend gyű-
lölete igazítja Zsigmond ő fensége elleni lázadásra e té-
velygők kedélyét, a fogarasi gróf hatása rájuk tüstént
megszűnik, mihielyt ő az egyedül üdvözítő hit legbuz-
góbb apostoláival szövetségre lép.

De kik ily hebehurgyán ítélnék, nem is sejtik
szerzetünk bölcsességének mértékét, nem a rugékon-
yságot politikánkban, nem az okadást eszközeink al-
kalmazása körül, s nem — mi legfőbb — ama finom
tapintatot, mely különböző célokat tud fontosságuk
szerint sorozni s egymás alá rendelni, hogy látszólag
ellenkező ösvények a nagy eredmény nyugpontjára
vihessenek.

Ha Báthori Boldizsárral csatlakoznánk, szemünk
előtt lebegne, őt nem gyengítené, hogy mi erősek le-
hessünk, — s következésképp ámbár az Istenben boldo-
gult bíbornok, s váradi és eszani püspök Martinuzzi
lelkességét a székelyek közti hitelezésben bámul-
juk, az ő győzedelmes fegyvereit kezeinkbe ragadni
még is ideiglen elhanyagolnók.

Miért?

Mert, nagyméltóságú gróf! általános célunk
ugyan a secták gyengítése s az eretnecség irtása, de

egyszersmind magunkra vállalt feladatunk volna a tör-
ök zsarnokság alól kiragadni, és a keresztyén Euró-
pa érdekeihez kötni Erdélyt.

Hogy az utóbbit a székely nemzet által is előmoz-
ditsuk, a türelem leplett takarnók buzgóságunkra, sőt
miután a secták tőlünk undorodnak, a visszacsatolás
körüli semmi nyilvános szerepet nem játszanánk. En-
gednők a fogarasi gróft munkálni, lelkesíteni, s össz-
pontositani a szétszakadt erőket, míg Rudolf ő felsége
koronája alá vonatnók az anyaszentegyház aklán be-
lül és kívül álló nyáj — egész Erdély.

S mit nyernénk e vétkeknél látszó közönnyel?

Nem csak azt, hogy egy tartomány a pogányok
hatalmából kiragadtatnék, hanem ennél sokkal töb-
bet, tudniillik biztos kilátást arra, mikép a Magyaror-
szágon virágzó igaz hit visszahatna az Erdélyben min-
den segédforrások nélkül sinylőre, emelné felekeze-
tünk számát, és buzgóságát, megbontaná a négy val-
lás úgy nevezett súlyegyenét, a három előtárolkodott
sectát régi homályába hátranyomná, és a magyaror-
szági primás vezérlete alatt rendszerezett szövetségben
folytatná táborozásait az eretnecség ellen, mely a söté-
tetség és bűn fajzata.

Remélem, nagyméltóságú gróf! a felhozottak után leg-
kevésbé sem kételkedik, miként Báthori Boldizsár Zsig-
mond ő fenségével kibékülve nekünk országgyűlési
többséget szerezne.

Azonban, egyoldalú nézetek tévegébe nem bonyo-
lódva, tegyük fel, hogy Jósika, Geszti, Bodoni, és más
híveink összevetett vállalkozással, s hogy én olva-
sómossal kezemből, imádsággal ajkimon, és szívem-
ben a mély áhitat örökké éber kötelezettségével a feje-
delem változó kedélyére hatva, — nem csak az ud-
vart kitisztíthatjuk az ozmán párt tagjaitól, hanem
az országgyűlésen is, vagy mi ily célra alkalmasabb,
a főurak titkos tanácskormányában keresztül vihetnők
terveinket.

Még ez eset hihetőségekor se feledjük megfontol-
ni: vajon egy jegyzőkönyvi határozat után Erdély
tettleg átmegyen-e a magyar király védszárnyai alá?

Mióta nálunk Zápolya becsúgya miatt, a török
lön úr, köttetett már több oly szerződés, melyet most
eszközölni akarunk, de minden eskük daczára a titok
burkában sokáig nem lappanghatván, tüstént megsem-
misült, mert korán lépett a világosság elébe.

Ne ámitsuk magunkat ragyogó reményekkel fő-
uraink erkölcsisége iránt. Higgyük el, a bölcs Isten az
emberismeret csalóka voltáról akart felvilágosítani,
midőn hagyá, hogy a Megváltott tizenkét kiszemelt ba-
ráta, tanítványai közül egyik elárulja. Legyen a gy-
akorlati élet ezer csábja s gyarlóságai felől elfogulat-
lanok, és ne kételkedjünk, hogy bármely szoros eskü-
vel fogadjanak a Rudolf ő felségével szövetkező or-
szágrendek, vagy főurak titoktartást, mégis kötné-
nyünk híre hamarabb indulna el Istambulba, mint
Prágába. (Folytatjuk)

HIREK

Éderli Felcse

hogy nagy kitüntetés érte Fleischer Antal magyar karmestert. A nápolyi filharmóniai társaság hívta meg egy hangverseny vezényeltére, amelynek műsorán Kodály, Dohnányi és Liszt-művek szerepelnek;

hogy a budapesti Vígyszínház idősebb tagjai akciót indítottak „Szobrot Varságnál Irénnek” címen. A nagy magyar színésznő szobrát a Vígyszínház Lipót-körúti főbejárata elé, Hegedűs Gyula szobrának szomszédságában akarják felállítani;

hogy egy francia filmgyár legközelebb megfilmesíti Madách „Az ember tragédiáját”. Lucifer szerepét Harry Baur, a Comédie Française tagja fogja játszani. Érdekes, hogy ugyanakkor, amikor a francia filmgyár nyilvánosságra hozta tervét, Röbbling, a bécsi Burgszínház igazgatója egy nyilatkozatában, amelyben a színházat hasonlítja össze a filmmel, ezeket mondja: A mozi képes mindig újabb színteret elővarázsolni, pompás és grandiózus tömegjeleneteket rendezni, de hová lesz a moziban a költészet? A dialógus lefolytató két-három szavas mondatokból állhat. „Az ember tragédiája” a leghaladósabb művelés lenne a moziban, habár olyan egyiptomi gulaépítést lehetne csinálni benne és olyan francia forradalmat, mint a színpadon soha;

hogy a bécsi Renc-cirkusz próbáján összehírdetett egy oroszán egy tigrissel. Henry és Sylva Kántor idomítók nagynehezen szétválasztották a vadállatokat, de az óhes oroszán közben beharapott Sylva Kántor kisasszony felső karjába;

hogy meghalt a csehek legnagyobb rendezője, K. H. Hilar. A prágai Nemzeti Színház rendezője volt Hilar és különösen Shakespeare-rendezéseivel alkotott maradandót;

hogy egészen különleges színpadot építenek Newyorkban Franz Werfel „Mózesének”, a színpadot egy bécsi mérnök tervezi és az olyan könnyen összeállítható lesz és szét-szedve olyan kevés helyet fog elfoglalni, hogy könnyedén szállíthatják majd nemcsak egyik városból a másikba, de Európába is. A Reinhardt-rendezésű Mózesrel ugyanis Európát turnéra indul az amerikai színtársulat, amelynek feje Fedor Saljapin lesz;

hogy Gustáv svéd király, aki tudvalevőleg szenvedélyes tenniszjátékos, jelenleg a Rivierán tartózkodik. A felséges vendég jelenléte nagy feltűnést kelt a Riviera vendégei között és különösen akkor van sok csodálójuk a svéd királynak, amikor lakosztályának erkélyén délutánként kényeztetik. Igen szép himnuszokat készített Gustáv svéd király, ezeket átutazó családja között osztja szét;

hogy hosszú hallgatás után ismét színpadi művel jelentkezett Helmi Jenő, a békeesztendő legdivatosabb vígjátékírója. „Jó üzlet” című új darabja a Vígyszínházban kerül színpadra, Darvas Lili a főszerepben. A próbák már meg is kezdődtek a Vígyszínházban a Helmi-darabból, éppen csak a főszereplő Darvas hiányzik, aki Bécsben tanulja be szerepét és csak az utolsó próbákra érkezik Budapestre;

hogy táncjáték készült Kodály Zoltán Marosszéki táncbútor és a Galántai táncokból. A táncjáték szövegét Harsányi Zoltán írta. A Kodály-ballett holnap kerül bemutatásra a budapesti operában „Kurucmese” címen.

ENYHÉBB, FELHŐS IDŐ VÁRHATÓ. A budapesti meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint délkeleti légáramlás és délnyugaton felhősödés várható. A hőmérséklet lassan tovább emelkedik, éjjel azonban a felhőtakaró nélküli helyeken még erős fagyok lesznek.

Megoperálták a magyar közoktatásügyi minisztert. Budapestről jelentik: Hóman Bálint magyar közoktatásügyi miniszteren tályogműtétet hajtottak végre. A miniszter az operáció után jól érzi magát. Felgyógyulása 10–12 napot fog igénybe venni.

Kiadó lakás

A Calea Moșilor 4. sz. alatti ház első emelete egészben vagy részben f. évi május 1-re, esetleg április 1-re kiadó. A lakás áll nyolc szoba, konyha, fürdőszoba, 2 e. szoba és a szükséges mellékhelyiségekből.

Hosszabb bérlet esetén a bérlet kivánságára kisebb átalakításokat a háztulajdonos elvégeztet.

A lakás illető felvilágosításokat Calea Moșilor 15. sz. alatt adnak.

Dr. Lehel István halála. Budapestről jelentik: Szombaton délután temették nagy részvét mellett dr. Lehel Istvánt, a Zene-művészeti Főiskola és a Budapest-belvárosi főreáliskola irodalomtanárát. Dr. Lehel Istvánnal a legképzettebb és legfinomabb tollú esztétikai írók egyike távozott az élők sorából. Kunz Aladár sorstársa, kortársa és barátja volt, aki a világháború négy esztendejét szintén francia internáló táborokban szenvedte végig. Ő rendezte sajtó alá Jászai Mari emlékiratait és külön tanulmánykötetben méltatta a nagy tragika művészetét. Riedl Frigyes egyik legkedvesebb tanítványa volt s halála után az ő tanszékét örökölte a belvárosi főreáliskolában. Élt mindössze 50 évet.

Vérszegénység, műtét, betegség utáni legyengült állapot gyorsan regenerálódik a Svábhegyi Szanatórium, Budapest a rekonvaleszcensek Mekkája. Gondos orvosi felügyelet.

Hőgörgetegbe szaladt bele a vonat. Bécsből jelentik: Innsbruck közelében a gyorsbusz méteres és három méter magas hőgörgetegbe szaladt bele, amely röviddel azelőtt omlott rá a pályatestre. A mozdony és néhány kocsis megrongálódott. Tíz sebesülés történt.

CSAK 2 NAPIG!

Közkíváncsra a legjobb kettős műsor a ROYAL Mozgóban:

1. ÁMOK

Stefan Zweig műve után. Főszerepben MARCELE CHANTAL, INKISINO F

2. AZ UTOLSO PÉTERVÁRI BÁL

Strauss Bucukerling-jének filmváltozata, főszerepben Ivan Petrovich, Halmay Tibor, Camilla Horn. Ámok kezdődik 3-20, 6-30, 9-20. — Pétervári bál kezdődik 5, 8, 10-45. — Okvetlen nézze meg e filmeket!

Bernádytól elvették az utcáját. Targu-Mures-en még a Iorga-kormány idejében dr. Bernády Györgyről utcát neveztek el, elismerésül annak a munkának, amit Bernády a székely főváros felvirágoztatása körül végzett. A Dandea-féle időközi bizottság most megírta ezt a népszerűséget és a Bernády-utcát Str. Primariei névre keresztelte el. Hol lesz akkor Dandea, mikor a Targu-Mures-iek a Primariei-utcát még mindig Bernády-utának fogják hívni?

NYOLC HALÁLOS ÁLDOZATOT SZEDT MEG A HALDOKLÓ TEL. Berlinből jelentik: Az Elba jege beszakadt 6 gyermek alatt, akik közül 5 megfulladt. Kursinger-lütföről a Groszwanggel hegységben a tavina maga alá temetett 5 turistát, akik közül 3 meghalt.

HOTEL CONTINENTAL

BUDAPEST

VII. Dohány-utca 42-44.

160 szoba teljes komfort

Elsőrangú családi szálló

Egyágyas szobák 4 P-től

Kétágyas szobák 7 P-től

MEGDRÁGUL A CUKOR. Tudósítónk jelenti: A Dimineata jelentése szerint a cukor ára megdrágul, miután 4 lej új taksát vetnek a fogyasztásra. A lap szerint ennek felét a gyárak, másik felét a közönség fogja fizetni.

Új autóbusz-járat Cluj és Oradea között. Az Első Autóbusz R.-T. az utazóközönség szíves tudomására hozza, hogy március 10-től kezdődőleg, Oradea—Cluj között egy új járatot állított be, amely 1 órákor indul egyidejűleg Clujról és Oradeáról és délután 5 órákor érkezik. Ugyanakkor tudomásul adja azt is, hogy az árakat a menettérri jegyeknél 300 lejről 250, illetve 150 lejre szálaltotta le.

A CFR megszünteti a vegyesvonatokat. Tudósítónk jelenti: A CFR elhatározta, hogy május 15-vel új menetrend lép életbe és megszünteti a mellékvonalakon közlekedő vegyesvonatokat. A Curenul hire szerint személyvonatok fogják pótolni ezeket. Az intézkedés a személyforgalom gyorsabbá tételét célozza, miután a társas gépkocsivalatokat a vasutnak igen sok kárt okoznak.

Az „Ellenzék” új száma ismét 52 oldal terjedelemben s az előző számmal sokkal változatosabb tartalommal jelent meg. Komoly politikai cikkeket, hozzászólásokat, közgazdasági információkat mellett az olvasó az eleven tollal megírt riportok tömegét találja Tóth Sándor lapjában. A közönség minden rétegét érdekli ez a gondosan szerkesztett szám, amely kapható a pályaudvarokon és az ország összes hírlapárúsióinál.

Ma harminchárom éve,

az Ellenzék 1902. március 11-iki száma „Kolozsvári diák a pápánál” című hírében olvassuk: „Gróf Majláth Gusztáv püspök április havában Rómába zárandokol a pápához. Ezzel az alkalommal minden erdélyi főiskolából egy tanuló visz magával saját költségén Rómába. Felszólítást intézett az összes erdélyi római kat. iskolák tanártestületeihez, hogy ajánljanak egy szorgalmas és jó magaviseletű tanuló, ki vele Rómába menjen. A kolozsvári r. k. főiskola igazgatója Kuncz Aladár (VII.) — ajánlotta. ki úgy egy szorgalmas, mint példás magaviseletű mőtő erre a kitüntetésre.”

„Jelenetek a bazárból” című közlemény az előtte való napon lezajlott jótékony célú bazárról közöl apróságokat. „Egy kissé félre a tolongó emberektől, egy mosolygó azalea-bokor hideg, érzéketlen virágai között kékszemű, fehér lilium nézi a kavargó forgatagot. Szemében az ifjúság tündöklő, csillogó álmai, hőfűhöz illúziói, szívárványos reményei... Szőke haját aranyos glóriával önti el a lámpák vakító fénye, Olyan, mint egy tiszta, ártatlan lilium a zugó szennyes folyamat vadvirágos, magas partján. Elhaladok előtte.

— Parancsol virágot?

Ha ő kínálja, hogyne vennék.

— Hány csokrot adjak, amennyit tetszik, ha nekem kell venni, csak egyet kérek.

— És kiválaszt három édes, hervadó ibolyacsokrot...

„Meggyilkolt favágó. Kolozsvár bűnkrónikája újabb szaporodott egy véres lappal. Ábrahám Lázár favágót hétfőn éjjel egy hántott cserfakunkóval főbeütötte Gáll János szolgaleány. A megsértett önért és a mellőzés adták a gyilkos szerszámot kezébe, mellyel ártatlant küldött a másvilágra.”

A színházban S. Fáy Szeréna vendég szerepelt Sudermann „Orthon” című drámájában. Alakításáról így ír a kritikus: „Sokan gyönyörködtek abban az erős drámaisággal, ragyogó művészettel megjatszott szenvedélyes nőben, ki a szűkkörű, kisdél fogású nyársolgáris erkölcsi légkörből kiröpl a nagyvilágba, hol vihar csapkodja fehér homlokát, s lilium tiszta lelkén makulát ejt pályája. Azért önértés, büszke, néhol fennhéjázó, de mindenha következetes saját erkölcsi világcenzúrával szemben. Mennyi imponáló erővel, megrázó drámaisággal s a szenvedélynek mily buja pompájával tudta jellemezni a vendégművésznő Sudermann Magdáját!”

Ma este

LEOPOLDI és MILSKAJA a világhírű bécsi zenehumoristák egyetlen HANGVERSENYE a CAPITOL mozgóban

A zeneértő közönség kivételes érdeklődéssel várja Hermann Leopoldi, a neves bécsi zeneszerző és zenehumorista, valamint Betja Milszka, a kitűnő hangú dízőnek fellépését. A világhírnév szerzett tett bécsi zenehumoristák olyan kritikák előzték meg, amely méltán felkeltette az érdeklődést. Sokan ismerik őket a különböző nagyvárosok hangverseny dobogóiról, de igen sokan élvezték ragyogó bécsi dalaikat, a megszakadást nevetető humorukat a bécsi rádióon keresztül is, ahol mindketten szinte „örökös” tagoknak számítanak. Most egyenesen Bucarestből jönnek, ahol váratlanul prolongálták őket, sőt utolsó estéjük után meghívást kaptak az osztrák követségre, ahol előkelő vendégsereget ragadtattak el pompás műsorukkal. A Capitol mozgó terme zsúfolásig megtelik ma este, mert mindenki meg akarja nézni az egyetlen este fellépő művészeket, ezt az alkalmat valóban kár lenne elszalasztani. A hangverseny rendezőse az árakat a mostani viszonyoknak megfelelően állapította meg a következőképpen: 80, 70, 60, 50, 40 lejben.

CSUPÁN ÁPRILIS 1-IG LEHET A RÉGI ADÓTARTOZÁSOKAT ADÓBONOKKAL FIZETNI. Tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszter rendeletben hívta fel a figyelmet arra, hogy az 1932 január elsejéig fennálló adótartozásokat csupán 1935 április 1-ig lehet adóbonnal fizetni. Ezen határidő eltelté után ezeket a tartozásokat is készpénzzel kell majd kiegyenlíteni.

RADIO

Mit hallgassunk meg?

KEDD, MÁRCIUS 12.

BUCURESTI. 13.03: Gica Jonescu Mircea zenekara hangversenye. 18: Könyvi zene lemezek. 20.20: Híres énekesek lemezek. 21.05: Rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.15: Étermi zene.

BUDAPEST. 7.45: Torna, lemezek. 11: Hírek. 11.20: Bajza József és a lexikon-pör. 11.45: Tavaszi ruhák, évszámoló. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Lovassy Edith énekel. Wohlf Endre hegedül. (Bach, Ravel, Debussy Hubay, opera-áriák.) Közben 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállás jelentés. 14.30: Weidinger-szalonzene. 15.40: Hírek, élelmiszerárak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Budapesti ébredő vadvirágai, Jávorka Sándor dr. előadása. 18.10: Bianca Maria grófnő zongorázik. (Schumann: Chopin, Ravel stb.) 19.30: Francia nyelvoktatás. 19.40: Dr. Szentmiklóssy Bankó Julia és Thegze-Geier Miklós szerzeményei. Előadók: Karácsonyi Margit és Orbán Sándor. 20.50: Kis színpad. Részletek Móra Ferenc „Ének a buzamzókorról” című színművéből. 22.40: Hírek. 23: Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetben időjárásjelentés. 24.20: Rappanini olasz jazz és jambo-zene. Guidi és de Luca énekszámaival. 1.05: Hírek.

BÉCS. 21.30: Conne Pál zongorázik. — **DEUT-SCLANDER.** 21.45: Wagner-lemezek. — **HIL-VERSUM.** 23.25: Rádiózenekar, Bach, Mozart és Rossini-áriákkal. — **LIPSE.** 22.15: A drezdai filharmónikus hangversenye, szopránénekek. — **LUXEMBURG.** 22.45: Rádiózenekar Jaques Thibaud hegedűművész. — **MILANO.** 21.45: Szimfonikus hangverseny. — **PRAGA.** 23.30: Steuermann E. zongorázik. — **RÓMA.** 21.45: Beethoven: Skót dalok szopránra hegedű, zongora és cselló-kísérettel. — **STRASSBOURG.** 22.30: Orosz zeneest Párisból. — **STUTTGART.** 1: Opera- és operett-részletek. — **TOULOUSE.** 24.30: Részletek Hervé Nabantsvirág című operettjéből.

Szerda, március 13.

BUCURESTI. 13.03: Rádiózenekar. „Utazás Európában”. 18: Könyvi zene lemezek. 20: Rádiógyermek. „Miert halnak meg a gyermekek”. 21.05: Constanta Bacescu énekel. 21.30: Cella Delavrancea énekel. 21.15: Rádió-szalonzene.

BUDAPEST. 7.45: Torna, lemezek. 11: Hírek. 11.20: Az orosz-japán háború. (Folytatás.) 21.45: Hangverseny a műnsteri kastélyból. — Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Postászene. Közben hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.40: Révész László zongorázik. (Bach, Beethoven, Bartók, Dohnányi.) 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak. 17.10: Diákfelőla. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 18: Művészlemez. 18.45: Olasz nyelvoktatás. 19.15: Pataky-jazz. 19.45: A barlangok keletkezése. Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása. 20.15: Solymossy Wolff Jussy énekel. 20.50: „Történelmünk színműveiben. István király, tragédia, írta Sik Sándor.” 22.50: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. Orbán Sándor énekel. 24: Havi szemle német nyelven. 24.15: Máncits-jazz. Orbán Sándor énekel. 1.05: Hírek.

BÉCS. 23.10: Steiner György és Steinerné Richter Kriszta hegedül. — **BERLIN.** 22: Schumann: IV. szimfónia. — **BEROMÜNSTER.** 22.10: Rádiózenekar Rehberg zongoraművész. — **DROITVICH.** 24: Róth-vonósnégyes. — **FRANKFURT.** 1: Klasszikus lemezek. — **KÖLN.** **MILANO.** 21.45: Strauss Oszkár: Varázskerítő, operett. — **PALERMO.** 21.45: Rigolotto. Verdi operája. — **PRAGA.** 21.05: Filharmónikus hangverseny. — **RADIO-PARIS.** 22.15: Othello. Verdi operája. — **SOTTENS.** 21.30: Hangverseny. (Bach, Mozart, Hindemith.) — **VARSO.** 22: Dygat Zsigmond Chopin-műveket zongorázik.

KILENC EMBERT MEGÖLT ÉS KETTŐT MEGSEBESITETT EGY ÁMOKFUTÓ. Párisból jelentik: Begrúthból jelentik, hogy egy szegény katonát hirtelen megölöndült és 9 katonát megölt, kettőt megsebesített. Sikertől letartóztatni 12 kilométernyire a várostól anélkül, hogy ellenállást fejtett volna ki.

A DENEVÉR TÉLEN.

— Pista, mondd meg nekem, mit csinál a denevér télen, amikor nem talál magának ennivalót?

— Felakasztja magát, tanító ur kérem.

Elfogták az Alba-Iulia-i diákmérgezés gyanúsítottját. Megirtuk a múlt héten, hogy ismeretlen tettes arzénrel mérgezett csokoládét küldött az Alba-Iulia-i római katolikus főgimnázium egyik diákjának. A mérgezett csokoládéből négy gyermek evett s csak a Godpvelésnek köszönhető, hogy a merényletnek nem lettek áldozatai. A gonosztevő mielőtt a mérgezett csokoládét elküldötte, zsaroló levelet írt az egyik diák Vulcanban lakó szüleinek. Ezen a nyomon haladva a csendőrség letartóztatta Gibb Ferenc volt községi írnot, akit beszállítottak a Deva-i ügyészség fogházába. Gibb tagad, az íráspróbák azonban ellene bizonyítanak. A zsaroló levél a csendőrség megállapítása szerint az ő kezétől ered.

Marószódával várták a pásztorórára jelentkező szomszédot

A nő szerint a férfi — a férfi szerint a nő volt a csábító. — A szomszédnak létszemébe került a találka. — A nagytűk tana, aki „mindenre képes”

Staleul-Silvaniei. (Az Ellenzék tudósítójától.) Rendkívül érdekes és bonyolult ügyet tárgyalt tegnap a Szilágyság megyeszékhelyének törvényszéke. A súlyos testisértési perben, mint vádlottak Kató Ágnes és Kató Piroška szerepeltek, mert még nem tudni melyikük, az elmúlt év őszén szembeöntötte marószódával oldattal a pásztorórára jelentkező szomszédot, Eszenyi István gazdát. A zsirosszódával elkövetett merénylet annakidején sokáig volt szenzációja a szilágysági Dobru községnek s mint azt az Ellenzék is megírta akkor,

Eszenyinek egyik szemét el is kellett távolítani a merénylet következtében.

A törvényszéki tárgyalás nagy érdeklődés mellett folyt le. Tanuként, ugyszólván az egész község szerepelt. Az elnök először Kató Ágnes vádlottat hallgatja ki, aki így meséli el a bonyolult ügy előzményeit:

— Amikor az eset történt, a férjem nem volt otthon s így

a hirtelen megbetegedett disznókhöz áthívtam Eszenyi szomszédot, hogy állapítsa meg, mi baja van az állatnak. Eszenyi eleget is tett kéréssem egyrésztnek, ájtott, de nem a beteg állatot nézte, hanem engem. Állandóan nézett és közben szemtelenkedni kezdett és erkölcsstelen ajánlatokat tett.

Híába kértem, hogy a disznót vizsgálja inkább meg, ő különböző szerelmi ajánlatokat tett s ha nem kiáltok hugomnak, erőszakot követelt volna el ellenem. Másnap ismét beállított, bört hozott magával és leakart itatni, de én természetesen szóba sem álltam vele, hanem elkergettem. Este aztán újból ájtott, rámtörtte az ajtót s amikor láttam, hogy más-kép nem szabadulok tőle, a kezemgyébe kerülő, feloldott zsirosszódával szembe öntöttem.

A félszemére vak Eszenyi az elnök felhívására egészen másként vall. Elmondja, hogy a szomszédasszony tényleg áthívta őt, hogy nézze meg a beteg állatot, de

amikor átment, nem az istállóba, hanem a házba vitte őt Kató Ágnes.

Féltreérthetetlen ajánlatokat és célzásokat tett neki az asszony s hangsúlyozta, hogy

aznap éjjel nem lesz otthon férje... Délután ismét átmentem, bört vittem magammal és kettesben, beszélgetve töltöttük el a hosszú, őszi délutánt. A megbeszélés szerint este elmentem Ágneshez, de

amikor az ajtón beléptem, a huga, Piroška, szembeöntött valamivel, amittől elvesztettem egyik szememet.

Piroška tagadja, hogy ő lett volna a merénylet, Ágnes elismerte, hogy ő öntötte szembe Eszenyit, de a félszemű ember határozottan állítja, hogy

nem Ágnes, hanem Piroška volt az, akiért most félszemére vak.

Az elnök megkezdte a tanúk kihallgatását, amikor azonban a vád legjelentősebb tanúja, Csenter László a terembe lép — Ágnes elkiáltja magát:

— Ezt az embert ne tessék kihallgatni, mert ez mindenre képes, ez egyszer fogadásból 30 tojást evett meg s most biztosan ellenem fog vallani.

A tárgyalási teremben nagy derűtség lesz s az elnök is kacagva kérdi meg Csenterit, igaz-e, hogy 30 tojást tud megenni?

— Igaz, tekintetes törvényszék, de azért én még lehetek becsületes ember és az igazat fogom vallani. A védő kétségbevonja a nagytűk ember épelméjűségét, a törvényszék azonban kihallgatja és

megeskíti arra, hogy ő tényleg hallotta, amikor a szép Ágnes taládkát beszélt meg Eszenyivel.

— Maga mit csinált akkor, amikor ezt a beszélgetést kihallgatta? — kérdi az elnök. Akkor éppen ettem... feleli általános derűséggel kelve a teremben.

A nagytűk tanu után még több tanut hallgatnak ki s végül hosszú tanácskozás után meghozta a törvényszék az ítéletet, amely szerint

Ágnes is, Piroskát is elítélték két-két hónapra, mert nem sikerült megállapítani, hogy ki volt a tulajdonképeni merénylet. A Kató nővérek megfélembizték az ítéletet s így majd a tábla lesz hivatva eldönteni, hogy ki vakította meg a pásztorórára jelentkező Eszenyit? b. 99.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

Ma van a premierje az Alsóbb osztályba léphet című életképnek

— Szerdán este megismétlik az Alsóbb osztályba léphet előadását. —

Csütörtökön este: OFFENBACH, Tompa Bélával a címszerepben

Csütörtökön este az Offenbach című gyönyörű zenéjű operett kerül színre Tompa Bélával a címszerepben. Az operett többi főszerepeit Solymosán Magda, Hienz Helly, Gábor Mara, Jenei János, Ihász Aladár, Ditrói Béla játsszák.

Pénteken: Hivatalos szünnap

Szombaton este: ITT A SZERELEM bemutató előadása

A tavasz kezdetével kerülnek most majd sorra egymásután a budapesti színházak nagysikerű darabjai. Ezek között elsőnek szombaton este az Itt a szerelem című táncos dzsessz operett kerül színre, Ihász Aladár rendezésében. A főszerepeket Hienz Helly, Gábor Mara, Stefanidesz III, Jenei János, Tompa

Béla, Ihász Aladár, Tompa Sándor játsszák. Tebán János tanítja az operettben előforduló táncokat, amelyek között a legutóbbi és legújabb táncakciók is szerepelnek már. Az Itt a szerelem vasárnap este és hétfőn este is műsoron van.

A Magyar Színház műsora

Kedd 8%: Alsóbb osztályba léphet. (Gredinár Aurel és Walter Gyula színjátéka, eredeti bemutató a szerzők jelenlétében. Premier-bérlet 15. sz.)

Szerda 8%: Alsóbb osztályba léphet. (Ujdonság 2-odszor.)

Csütörtök 8%: Offenbach. (Solymosán Magdával, Hienz Hellyvel, Gábor Marával, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Jenei Jánossal, Ditrói Bélával.)

Péntek: Nincs előadás.

Szombat d. u. 3: Rágalom?! (Első olcsó helyáras előadás.)

Szombat d. u. 6: Ma éjjel szabad vagyok. (Olcsó helyárakkal.)

Szombat 9: Itt a szerelem! (Nagy táncos operett-ujdonság. — Premier-bérlet 16. szám.)

Vasárnap d. u. 3-kor: NÁPOLYI KALAND. (Első olcsó helyáras előadás)

Vasárnap d. u. 6: A denevér. (Strauss János nagyoperettje 3-adszor.)

Vasárnap este 9: Itt a szerelem! (Táncos operett 2-odszor.)

Hétfő 8%: Itt a szerelem! (3-adszor.)

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szóára 2 lej, vastagabb betűvel szedve 4 lej. Legkisebb hirdetés ára 20 lej. Álláskeresőknek egy szó 1 lej, vastagabb betűvel szedve 2 lej. — Csak vasárnapra feladott hirdetések után 25 százalékos felárat számítnak fel. Díj előre fizetendő.

Apróhirdetések feladhatók: a kiadóhivatalban, helyi s vidéki bizományosainknál, bármely hirdetés irodában. Csak válaszbellyeges kérdézőkódokra válaszolunk. Címzet tartalmazó hirdetésekre a választ közvetlenül a megadott címre kell irányítani.

HÁZASSÁG

HÁZASSÁG. — Legdiszkrétebben közölt házasságokat előkelő körökben, utólagos díjazással: „MIREA” iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 116.

LEVÉLTÉZÉS

URIASSZONYT, ki vasárnap este 9-11-ig a Royal moziban egyedül állt a háttér mögött a legutolsó sorban, ha jól láttam sőt éltől ruhában, esdve kérem, írja meg, hol és mikor ismerhetem meg. Rövidbirtokos 8% a kiadó. G 758

MÁRCIUS 14-TŐ VÁROM. K 77

ADÁS VÉTEL

10 bugja árú állomás közelében. Adás. Cím a könyvtárlapban. K 202

LADÓ dígyóker kombinált szobor csamival. — Calea Victoriei 55. Asztalosműhely. K 201

ELADÓ AUTÓBU-

S. OK; nagyon jó karban, üzem ép állapotban, Ford, Chevrolet-Truck, Citroen és Dodge gyártmányuak. Alvázak és carrosseriák külön-külön is eladó. Értekezni lehet S. A. de Auto-uzo Meza & Comp. Cluj. Regele Ferdinand No. 62.

ADÓBONOK eladók.

Mindenes szakácsnőt keresek. — Cím a könyvtárlapban. K 209

OLCSÓBB LETT a

dr. Szentpét riné „Az én szácskötve” című szakácsművészeti könyv. 1000 darab recepten közli a modern szakácsművészet termékeinek leírását, levesek, sülték, tésták, befőttek stb. készítését. A nőknek legszébb és legjobb ajándék. A szácskötve könyv ára díszbőrdben 125 lej, fűzve 100 l-l. — Kapható az Ellenzék könyvtárlapban Cluj, P. Unirii és Fűz József Turda könyvtárlapjánál.

Férfi-, vegyes-, női és gyermek, kórusok nagy létszáma áll rendelkezésére az „Ellenzék” zeneműosztályában.

ALKALMAZÁS

KERESÜNK garancia nélküli kereskedelmi praxissal bíró vasúti kocsik vezetőket. Cím a könyvtárlapban. G 757

Fizetéssel

és magas jutálékkal rikkancsokat keresünk. Jelentkezni lehet igazolvánnyal délelőtt: Str. L. G. Duca 8.

Ha sikertakar,

ugy csak az Ellenzékben hirdessen!

INCATLAN LAKAS

KIADÓ 3 szoba, konyha április 1-re. Dorobantlor 19. szám alatt. K 187.

KIS szoba-konyhas lakást, esetleg egy nagy, világos, üres szobát keresek. Címeket „Csak belvárosban” jellegre kiadóhivatalba kérek. K 76.

VEGYES

Felváltunk

papírpénzt fém-pénzre. Stada I. G. Duca 8. szám. „Ellenzék” főpénztára

Ha sikertakar,

ugy csak az Ellenzékben hirdessen!

INCATLAN LAKAS

KIADÓ 3 szoba, konyha április 1-re. Dorobantlor 19. szám alatt. K 187.

KIS szoba-konyhas lakást, esetleg egy nagy, világos, üres szobát keresek. Címeket „Csak belvárosban” jellegre kiadóhivatalba kérek. K 76.

Gulácsy:

Fekete vőlegények

165 lejes propaganda kiadása még néhány példányban kapható az Ellenzék könyvtárlapban, Cluj. — Most vegyen, amíg a készlet tart! — Vidékiek azonnal rendeljenek, mert később nem lesz!

ÚJKÖNYVEK

A PALLADIS

február—márciusi ujdonságai

Nora Waln:

A Száműzetés Háza

Rendkívüli egyéniségnek egzotikumokban gazdag élet regénye ez a könyv. Ha azonban tekintetbe vesszük a miliőt is, amelyben a regény lejátszódik és azokat a korszellemet tükröző széles távlatokat, amiket az író regénye során megnyit előttünk, akkor regényes korrajznak is mondhatnók.

A regény hőse: Nora Waln, maga az író. Régi kereskedő család leszármazottja s amióta egyszer, gyerekkorában, a nagyanyja padlásán őrzött régi újságokból megtudja, hogy egyik nagyapja szoros üzleti kapcsolatban állt egy tekintélyes kínai családdal: ő is legyőzhetetlen érdeklődéssel fordul Kína felé. A Lin-család „Száműzetés Háza”-nak nevezett ősi fészkeben ugyancsak valóságos hagyományként száll nemzedékről-nemzedékre a Waln-nagyapa emléke, akinek néhány levelét féltett kincsékként őrzik. S a kínai Lin-család egyik női tagja, a kedves Shun-ko asszony, férjével Amerikában járva, fel is kutatja a régi Waln-család leszármazottjait és Nórát, az árva fiatal leányt, mint „szeretett szívbéli leánykáját” el is viszi magával otthonába. Így vonul be a regény szerzője a sok százéves multra visszatekintő Lin-család életébe és ismeri meg Kína lelkének a családok sok ezeréves hagyományából táplálkozó, ősi misztikumát.

1920-ban lépte át először Nora Waln a Lin-ház Világkapuját, hogy második otthonára leljen s a regény utolsó lapjait lefutott tizenegy év után ugyanebben a családi körben találkozzunk vele. Nemcsak a kínai nyelvet tanulta meg tökéletesen, hanem elsajátította szokásait is s engedelmesen vetette alá magát a kínai nők életét szabályozó család törvényeknek. A vendéglátó családdal lélekben is egybeforrvá, mint annak hasznos tagja, alkalmazkodott környezetének életéhez és így nyerte meg szívbéli rokonainak osztatlan szeretetét. Velük együtt élte át az egész Kínát átszövő forradalmak viharait s a Lin-család hatalmas köfalán is átesapó új szellemi és politikai áramlatok minden izgalomát.

Itt találkozik a szerelemmel is és férje — Kínában élő angol diplomata — a Lin-család szerető köréből viszi el nankingi otthonába. Új színek, újabb, érdekes események lázas izgalmai szövődnek itteni életébe. Kínai előkelőségek és itt élő előkelő idegenek társas életének kulisszatitkai nyílnak meg előttünk. A kínaiak és az idegenek között kirobbanó ellentétek, pártpolitikai harcok, a mandzsuriai véres események sodornak magukkal, majd egy-egy megragadó epizód, sötét színfoltok s egy meglepő idill: halvány virágszirmoként ható szerelmi történet a Lin-család életéből.

Az élet káprázatos forgataga elevenedik meg szemünk előtt. Az író mélyen érző, asszonyi szívvel és olyan élesen látó bölcseséggel mutat a dolgok legmélyére, hogy szinte ledöntené látjuk az országokat és népeket egymástól elválasztó ellentétek korlátait és mintha egy testvérek lennének mindazokkal, akik itt szenvednek, élnek és szeretnek ennek a regénynek lapjain.

Érdekes, színes, elejétől végig váltakozó izgalmaival gördülő olvasmány, tele az emberi szellem kifogyhatatlannak tetsző gazdagságával és olyan költői mélységekkel, amelyek magasan fölébe helyezik ezt a könyvet a ma annyira divatos, regényes korrajzok átlagának. „A Száműzetés Háza” Kosáryné Réz Lola fordította s a gondos munka, az eredeti stílus nemes egyszerűségét és elevenességét is híven tükrözteti.

Méltó párja, szinte bebetőzése ez a pompás kötet Pearl S. Buck, szintén amerikai író, két érdekes regényének, melyek közül az egyik („Az édes anyaföld”) az örök paraszti sorsot írja meg, amelynek keresztmetszetében minden évszázad és évezrednek óta mindenkor megtaláljuk ugyanazokat az ősi vonásokat: a mohó földhesség és a megszakadásig ádáz munkát, mely földesurra teszi a nincstelen jobbágyot. A másikban pedig („Kweilian vergődése”) Kelet és Nyugat kultúrája és erkölcsi fölfogása csap össze, ahogy a szerelem átgurja a szíveket, kiöle a lélekből hagyományt, babonát és előítéleteket, annak az örök igazságnak nevében, hogy: „Csak egyetlen útja van minden asszonynak ezen a földön: tetszenie kell a férfinak, aki párjának választotta”...

A KÜLKERESKEDELEM szabályozásáról szóló legújabb (f. é. március 5-iki) rendelet precíz magyar fordítása kapható az Ellenzék könyvtárlapban. Ára 30, vidékre 40 lej.

Az AMTE legyőzte a CFR-t

A román a bajnokság negyedik helyén. — KAC—Olimpia CFR és Juventus—Universitatea mérkőzések a vasárnapi programon

Bucuresti-ből jelentik: Tegnap délutánra végre a munkások hadserege megszabadította a hatalmas hőtömegektől a Venus pályáját és az AMTE—CFR mérkőzést lejátszották. A meccset a Szaniszló-testvérekkel megerősített AMTE nyerte meg 3:2 (0:1) arányban rendkívül durva küzdelem után, melynek során Ionescu Tope bírő a CFR-jől Rosculet és Georgescu játékosokat kiállította. A 2000 néző előtt lefolyt mérkőzés első gólját a 36-ik percben Boblea CFR lőte, a második félidő 5-ik percében azonban Szaniszló I. egyenlített. A 10-ik percben Medve ismét a vasutasoknak szerzi meg a vezetést, a 17-ik percben Szaniszló II. egyenlített, a 25-ik percben pedig Cucea a győztes gólt lövi. A mezőny legjobbjai a Szaniszló-testvérek, Bugariu kapus és a CFR közvetlen védelme volt.

A nemzeti liga vasárnapi programján a következő mérkőzések szerepelnek:

A. LIGA. Bucuresti-ben: Venus—Crisana.
Cluj-on: Juventus—Universitatea.
Aradon: Kinizsi—AMTE.
Timisoara-n: Romania—Ripensia.
Oradea-n: NAC—Gloria.

Szombaton Bucuresti-ben a CFR—Unirea Tricolor mérkőzést játszák le.
B. liga. Bucuresti-ben: Elpis—Macabi.
Ploesti-ben: Sportul Studentesc—Prahova.
Brasov-ban: ACFR—Brasovia.
Timisoara-n: ILSA—TMTE.
Baia-Mare-n: Phoenix—CFR Oradea.
Bistrita-n: Tricolor Baia-Mare—Ceramica.
Cluj-on: KAC—Olimpia CFR Satu-Mare.
Sibiu-ban: HTV—Vitrometan Medias.

A tegnapi AMTE—CFR mérkőzés után az A. liga állása a következő:

1. Ripensia	12	8	2	36	21	18
2. Kinizsi	12	7	2	37	28	16
3. NAC	12	7	1	4	21	15
4. Romania	12	6	3	3	18	13
5. Universitatea	11	7	—	4	17	14
6. Crisana	12	6	1	5	27	13
7. Venus	11	6	—	5	26	12
8. Gloria	13	4	3	6	23	11
9. CFR	12	4	—	8	19	8
10. Juventus	11	3	2	6	14	22
11. Unirea Tric.	12	2	4	6	24	28
12. AMTE	12	2	—	10	15	30
Összesen:	142	62	18	62	277	142

Májusban orosz válogatott csapat játszik Romániában

Öt mérkőzést a vidék részére kötötték le a Bucuresti-iek

BUCURESTI. A román—orosz vasúti tárgyalásokkal kapcsolatban az egyik román szakember, aki egyben az egyik fővárosi sportklub vezetője is, ajánlatot tett az orosz sportköröknek arra, hogy küldjenek egy válogatott csapatot Romániába. Az oroszok örömmel fogadták a meghívást és kötelezték magukat arra, hogy május hónapban egy Kiev, Moszkva és Odessza játékosából álló csapatot küldjenek Romániába. Az oro-

szok turája nyolc mérkőzésből fog állni, melyből kettőt Bucuresti-ben, egyet Chisinauban, ötöt pedig az ország nagyobb sportvárosaiban fognak lejátszani. A fővárosi lapok örömmel üdvözlék a román—orosz sportérintkezés felvételét és egyáltalán nem aggodalmaskodnak az oroszok szereplésével kapcsolatban, míg azt a magyarokkal való sportbarátság kérdésénél mindig gátlásoknak használnak ki.

Paneth Haggibor nyerte a kerületi asztali tenisz bajnokságot

CLUJ. (Az Ellenzék tudósítójától.) A kerületi asztali tenisz bajnokságok egyes és páros versenyei a következő eredményekkel végeztek:

I. oszt. férfi egyes. 1. Paneth Haggibor, 2. Pop KAC, 3. Bálint KAC, 4. Vladone KAC, 5. Diamantstein Haggibor.

I. oszt. női egyes. 1. Mikes Erzsébet TC, 2. Szenkovics KKASE, 3. Móni TC KAC.

I. o. férfi páros. 1. Pop KAC—Diamantstein Haggibor, 2. Bálint—Donogán KAC, 3. Erős Haggibor—Vladone KAC. Erős betegen is kiválóan játszott.

II. oszt. férfi egyes. 1. Klein Haggibor, 2. László KAC, 3. Szenkálzky Kolping.

I. oszt. vegyes páros. 1. Mikes—Pusztay TC, 2. Szenkovics KKASE—Szenkovics KAC, 3. Móni—Bodó TC.

II. oszt. férfi páros. 1. Szenkovics KAC—Klein Haggibor, 2. Senkálzky—Vura Kolping, 3. Pusztay—Bodó TC.

III. oszt. férfi egyes. 1. Senkálzky Kolping, 2. Flóra KKASE, 3. Lengyel Kolping és Barabás Dávid F. Egyet.

ROMÁNIA 1935-İK ÉVI JÉGHOKKIBAJNOKSÁGÁNAK DÖNTŐJÉT szombaton végére Miercurea Ciucu-luon megtartották. A mérkőzést és ezzel a bajnokságot a Telefon Club csapata nyerte meg 3:0 (1:0, 0:0, 2:0) arányban Botez, Biró és Anastasiu góljaival.

Anglia labdarúgócsapata ez évben, mint ismeretes, csak egy mérkőzést játszik a kontinensen Hollandia csapatával. A mérkőzés időpontját most május 18-ikára, színhelyét pedig Amszterdamba tűzték ki.

Aradon már bevezették az orvosi szolgáltatást a sporttelepeken. Vasárnap már a pálya belső területén orvos ült, akinek mentőszekrény, hordágy és egy autó állott rendelkezésére.

A Magyarország—Sváje Európa-kupamérkőzést, mely április 14-én lesz Svájcban, az angol Lewington bírő fogja vezetni.

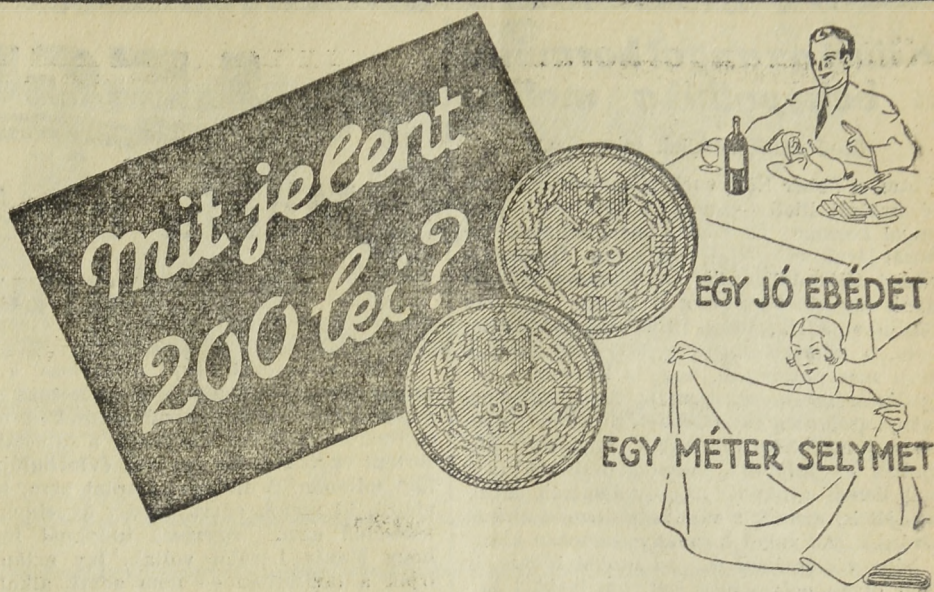
Pelle magyar tornászvilágbajnokot és Pétert, a kitűnő magyar tornászbajnokot április 7-ikére meghívták az oslói nagy nemzetközi versenyre, a magyar szövetség azonban a német—magyar viadalra való tekintettel nem adott részvételi engedélyt részükre.

Barna magyar asztali teniszvilágbajnok Angliából már hazautazott Párisba, Szabados és Bellák azonban még mindig az angol családok vendégszeretettel élvezik.

Hamas, a vasárnapi hamburgi ökölvívó-mérkőzés résztvevője „civilben” orvos, akinek Newyorkban van jól menő rendelője. Pácienseinek nagyrésze nő...

Háromszáz ezer jegyet adott már el a berlini olimpia rendezőbizottsága mintegy egymillió márká (40 millió lej) értékben. A németek olimpiája, úgy látszik, anyagilag is fényesen fog sikerülni.

Pluhár István — főiskolai tanár. Budapestről jelentik, hogy a magyar kultuszminiszter öt évi időtartamra Pluhár Istvánt, az ismert kiváló sportíró, aki helyszíni rádióközvetítéseivel is kitűnő nevet szerzett magának, a Testnevelési Főiskolára futball-sport-tanárnak nevezte ki.

IGEN!

De KETSZÁZ lei jelenthet egy földbirtokot, házat, vagyont, egyszóval örömet és gazdagságot is, ha 200 leiert egy negyed sorsjegyet vásárol az Allami Sorjátékra. Amint azt az eddigi huzások is beigazolták, az új terv révén egy negyed sorsjeggyel lehet egy egész milliót nyerni. Minden negyed sorsjegynek két, egymástól független esélye van.

EGY PÁR HARISNYÁT

Ne felejtse el sorsjegyet idejében megvenni!

AZ I. OSZTÁLY HUZÁSA

A ROMAN ALLAMI SORSJÁTEK

MÁRCIUS
15-ÉN

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
	Casa de Pastrare Generala		Institutul Comercial de Credit
	din Arad S. A.	Oradea	Banca Dacia
Brasov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt		Union S. A.
Cernauti	Banca Comerciala Nationala	Tg. Mures	Ernest Revész
	Banca Oehlgisser & Horowitz	Timisoara	Banca Centrala
	Alfred Noe		Banca de Scont
Cluj	Banca Ilescu		Banca Timisoarei

Tarthatatlan a labdarúgószövetség játékszabálya a nemzeti liga mérkőzéseire vonatkozólag

Bucurestiből jelentik, hogy a labdarúgószövetség előfordult esetből kifolyólag (a múlt vasárnapi elmaradt Ripensia—Kinizsi bajnoki) felhívta az egyesületeket arra, hogy ha kitűzött bajnoki mérkőzéseiket bármikor, de nem tudják megtartani, úgy azt kötelesek másnap lejátszani. Ha pedig a kiküldött bírő másnap nem tudná a mérkőzést elfoglatlansága miatt levezetni, úgy jelenlétében az egyesületek másnapra szabad meg egyezéssel választhatnak bírót.

A ligamérkőzések szabályzatának ezen pontja teljesen tarthatatlan. Illetve annak első része, mely másnap játékra kötelezi a csapatokat. Az időjárásnak ugyanis nem lehet parancsolni és előfordulhat az az eset, hogy napokig, sőt egy hétig is mérkőzésre alkalmatlan lesz a pálya. Ilyen esetben nem lehet kötelezni a csapatokat a másnap játékra sem, mert az már nem lenne sport. A

szabály felmenti a bírót a másnap vezetés kötelezettsége alól, de a csapatokat kötelezi a másnap játékra. Már itt is erős sportszerűtlenség ütközik ki, mert ha a bírő lehet másnap elfoglalt, úgy a játékosok is, akik még nem mind profik és nem mind rendelkeznek szabadon idejükkel.

Leghelyesebb lenne a csapatok részére itt is szabad egyezkedést biztosítani arra, nézve, hogy mikor és hol játszák le mérkőzéseiket, ha azt a kijelölt napon (esetleg másnap) nem tudják megtartani.

Az a terv, hogy ha másnap nem játszák le a mérkőzést, úgy azt a szövetség 0:0 gólaránnyal mindkét csapat javára igazolja, olyan sportszerűtlen és hozzá nem értő gondolkodásra vall, aminek nem is lenne szabad napvilágot látni éppen a labdarúgószövetség tekintélyének lehető megóvása végett. (Rip.)

TEKÉZŐ-SPORT

Hivatalos közlemény:

A Federatia Societatilor de Popici értesíti összes leigázolt tagjait, hogy az összes eddig kibocsátott carnettek bevonja, azaz becserele, az új leigazolási szabályoknak megfelelően február 10-től kezdődően. Azon carnettek, melyek február 1-ig nem lettek érvényesítve, az érvényesítés meg van hosszabbítva március 31-ig és pedig az új carnettekkel való becserele kötelezettséggel. Azon carnettek, melyek rendes időre érvényesítve voltak, április 30-ig cserélhetők be.

A központi vezetőség 1935 január 12—19-én tartott ülésének határozatával az igazolások díjai: a következők: új tag részére 40 lej, átigazolások 30 lej, becserele 20 lej. A fenti díjakban nem foglaltatik benne az évi látározások cija.

Versenyeredmények. Cluj: Hercules—Vulturul 22—183 (17 játékos), FTC—Pálma 140—136 (11 játékos), Avram Iancu—Meteor 313—251 (15 játékos), NTK (Aiud)—Avram Iancu 189—165 (17 játékos).

Leigazolások: Aiud: Tóth Gheorghe, Nicolae Benkő NTK (Aiud). Cluj: Bertha Mihály (Royal), Pop Pavel (Standard.)

Hivatalosan is megalakult a „Tárnava” dicio-sámmartini tekéző sportklub. Több helybeli és idegenben szerzett értékes győzelem után hivatalosan is megalakult a tekintélyes játékerő képviselő dicio-sámmartini tekézők klubja, melyhez a napokban érkezett meg a Romániai Teké-Szövetség központjától az összes tagok fényképes igazolványa és egy levél, melyben hivatalosan elismeri a „Tárnava” klub megalakulását és egyben igazolja az évi szövetségi tagdíj befizetését. A tisztikar: Nicervieser József és Russ Vasile. Versenyrendező Kapás Ferenc lett. Választmányi tagok: Teles Zsigmond, Puskás György, Reszler István, Nagy Imre, Varró Sándor és Szabó Ferenc. Itt említjük meg, hogy a „Tárnava” közelebbről Tg. Muresre rándul át, ahol az általa már legyőzött CFR 33 és a Török-vés csapataival reváns jelleggel méri össze erejét.

MEGJELENT

ZILAHY LAJOS
KÉT SZÍN MŰ
TŰZ MADÁR
A TIZENKETTEDIK ÓRA

Ára 79 lei. Kapható
az Ellenzék könyv-
osztályában, Cluj,
Piața Unirii No. 9.

ATHENAEUM

Kitart az angol kormány a békepolitika mellett

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Ami a Fehér Könyvnek Németországra való hatásait illeti — mondta Baldwin — az angol kormány egyáltalán nem hajlandó változtatni a teljes egészében fönntartja eddigi álláspontját. Sir John Simon külügyminiszter különben még a hónap folyamán Berlinbe utazik, mert Hitler egészségi állapota, a német kormány értesítése szerint, most már megengedi, hogy a közvetlen tárgyalások megindulhassanak. Az angol kormány komoly szándéka végleges meggyezésre jutnia Németországgal. Angliának különben — folytatta beszédét Baldwin — meg kell értenie azoknak az országoknak álláspontját is, melyek a mai helyzet módosítását kívánják. Az angol kormány szilárdan kitart a béke védelmében és az utóbbi időben is több olyan erőfeszítést tett, amelyekkel komolyan hozzájárul a béke biztosításához. Hivatkozni kell ebből a szempontból arra, hogy a Magyarország és Jugoszlávia közötti rendkívül súlyos viszály szintén Anglia közbejárására simult el. Az angol parlamentnek tehát meg kell értenie a kormány álláspontját, mely számát az adottságokkal, anélkül, hogy legkevésbé is eltávolodna eddigi békés álláspontjától.

Baldwin után a polgári liberálisok nevében Sir Herbert Samuel, volt miniszter szólt föl, aki szintén sajnálatos eltávolodásnak mondta a Fehér Könyvnek egy tartalmát, mint megjegyzésnek időpontját. Ezután élesen bírálta a véderő-javaslatot. A vitát Sir John Simon külügyminiszter beszéde zárta be, aki beszédében hangsúlyozta, hogy a békéhez való ragaszkodás az egész angol nemzet kívánságának megfelelőleg az angol kormány-nak is főtörvénye maradt.

TIZ NAP ÉS 500 LEJ. A helyi ítéletábrálat tanácsa Balasiu Pál elnöke alatt, két-szeri elhalasztás után, tegnap délián hirdette ítéletet Szentimrei Jenő sajtóperében. Az előzmények ismeretese. Szentimrei vezér-cikkét irt a gör. kel. székesegyház felszen-telése alkalmából, mely Vaida Sándor, akkori miniszterelnök ünnepi szónoklatának kisebb-ségi vonatkozásait tette éles bírálat tárgyá-vá. A cikkért annak szerzőjét a törvényszék három tanácsban, szótöbbséggel hozott íté-lettel 3 hónapi fogságra ítélte a Marzescu-féle rendtörvény alapján. Felebbezés folytán került az ügy a tábla elé, melynek három tanácsa szintén nem tudott egyöntetű elha-tározásra jutni s így az ügyet ötös tanács tárgyalta le, mely Millea Aurél dr. kamarai képviselő és Szeghő Imre dr. hatóságos védel-me után csak most, két hét múlva hozta meg ítéletét. Az ítélet, ezáltal is szótöbbséggel, büntetését 10 napi elzárásra és 500 lej pénz-büntetésre szállítja le. Az ítéletben Camara-sescu főügyész megnyugodott, de a vádlott ártatlanságát újból hangoztatva, felfolyamo-dást jelentett be. Így végső fokon a semmi-tőszék dönt majd az érdekes sajtóperben.

A KILENC UJSÁGIRO SAJTÓPERÉBEN MA KEZDŐDNEK A PERBESZÉDEK. A törvényszék IV. szekciójának Linzmayer taná-csa ma délián 12 órakor folytatja a Turda-i és Cornesti-i rombolásokkal kapcsolatban ke-ltezett államellenes igazgatási per főtárgyalá-sát. A vád alá helyezett 9 ujságíró ügyében ma kerül sor a perbeszédre. Valószínű, hogy a mai nap folyamán ítéletet is hoznak.

Ejleli zene után szívenszurta feleségét. Debrecenből jelentik: Horváth István 60 éves cigányprimás állott két nappal ezelőtt a debreceni törvényszék előtt. A cigánypri-más mintegy félévvel ezelőtt egy éjszaka be-szerezett állapotban ért haza elé, ahol az iga-zak álmát aludta felesége. A cigányprimás a hálószoba ablaka előtt kivette tokjából a hegedűjét és muzsikálni kezdett. Az asszony kedvenc nótáit huzta egyiket a másik után. A szobában egy pillanatra gyufa sercent — az asszony meghallotta és fogadta férje sze-renádját. Ezután Horváth ismét eltette hege-dűjét, bement a házba, benyitott a háló-szobába és minden szó nélkül szívenszurta feleségét. Az asszony azonnal meghalt. A cigányprimást három évi fegyházbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék, amely eny-hető körülménynek vette az idős cigány sze-szes állapotát. Horváth István sirva vette tudomásul az ítéletet.

OKVETLEN

tekintse meg eredeti párisi és amerikai

fűző modelljeime

RÁDAY FÜZŐSZALON

Budapest, IX., Ráday-utca
1 szám. (Kálmán-tér sarok.)

Egészségtügyi haskötő specialitások
különböző betegségek esetében.

LEGUJABB

„Maniu barátai“ üdvözölték a pártvezetőséget

A Maniu-csoport Cluj-i hivatalosa, a Ro-mania Noua közli annak a táviratnak szö-vegét, melyet Maniu hívei küldtek a nem-zeti-parasztpárt vezetőségének a lupistákkal történt egybeolvadás egyéves évfordulójával kapcsolatban. A távirat rámutat arra, hogy aláírói ki voltak zárva a párt ügyének in-tézéséből azon egyszerű indoknál fogva, hogy Maniu barátai voltak. Így aztán — írják a táviratban — nem adtak alkalmat nekik az emlékünnepegy megtartására.

A távirat a következő nemzeti-parasztpár-ti politikusok írták alá: Aurel Socol, Victor De-

leu, Valer Moldovan, Jonel Pop, Valentin Po-rutiu, Simion Nemes, Simion Tamas, Adonis Popov, Petre Porutiu, Augustin Maior, dr. Liviu Pop, Colonel Stoica, Pompei Lazar, Jonel Sava, Ramontian Enea, Patriciu Curea, Corneliu Bianu, Flaviu Laurentiu, Bucur Scioiu, Nic. Buta, Gratiu Marcus, Valer Molcovan, Paul Boila, Pompiliu Rachitean, V. Vlad, Gh. Dragos, Ioan Handrea, Iacob Adrian, Augustin Rusu, Iacob Ostoia, Sabiu Maier, Ioan Ciora, Alex. Trufan, dr. N. Voda, dr. R. Popa, Axente Banciu, Che-restesiu Victor, Licu Campeanu, Liviu A. Mu-ressan, Octavian Popa.

MA ESTE

9

ÓRAKOR!

LEOPOLDI ÉS MILSKAJA

világhírű zenehumoristák két zongorás

EGYETLEN HANGVERSENYE!

A CAPITOL MOZGÓ HELYSÉGÉBEN!
Jegy-elővétel délután 3 órától!

Jól halad a székelyföldi iskolák románó-sztása. A Ciuc-megyei állami tanítók egye-sülete nagy ünnepség keretében vette be az esküt az újonnan kinevezett állami tanítók-tól és bucsúztatta el a nyugdíjba készülő tanítókat. A diszgyűlésen megjelent mintegy 400 tanító, Toni, az országos állami tanítók egyesületének elnöke és dr. Otetea Valer prefektus is. A diszgyűlésen Vasile Chele tanfelügyelő ismertette a Ciuc-megyei álla-mi oktatás grafikonját. Eszerint 1919-ben a megyében csupán 9 állami iskolai tanító működött, kilenc községben kilenc tante-remben. Ez a szám 1920-tól kezdve állan-dóan emelkedett. A folyó évben a megyében már 314 állami iskolai tanító és 45 óvónő működik. Csupán 1935-ben 73 új tanítót ne-veztek ki a megyében. Chele ismertette, hogy az idén 19 kisebbségi állami tanító kérte nyugdíjaztatását. Meleg hangon emlékezett meg, hogy ezek a tanítók mindig pontosan teljesítették kötelességüket, mindaddig, amíg rajtuk kívül eső okokból ki kellett válniuk az állami oktatás kötelékéből. Számukra köszönetet indítványozott, melyet a közgyű-lés egyhangulag elfogadott. A gyűlés tilta-kozását fejezte ki a költségvetés leszállítása miatt.

Billa Ádám és Zsellér Zsuzsanna egymással lettek a halálban. Deva-ról jelentik: Tragikus módon követett el öngyilkosságot egy fiatal szerelmespár. Zsellér Zsuzsanna Deva-i lány Timisoara-n szolgált egy Grünbaum nevű családnál. A tisztességes, csinos lány nem-régiben megismerkedett a Timisoara-i fős-po-ta portásával, Billa Ádámmal. Billa évek óta különváltan élt feleségétől és amikor Zsellér Zsuzsannával megismerkedett, sür-getni igyekezett a válást. Az asszony azon-ban nem akart válni. Ez annyira elkésze-ritte Billa Ádámot, hogy mérget vett be. Az utcán követte el tettét és amikor szerelme-se lakásához ért, eszméletlenül esett össze a kapu előtt. Néhány órával később meghalt. Billa Ádám temetésén megjelent Zsellér Zsu-zsanna is és itt érlelődött meg benne a terv: követni a halálba szerelmest. Másnap sorsavát ivott. A mérget teljesen összeégette belső szerveit. Kórházba szállították. Itt arra kérte az orvosokat, vigyék haza Deva-ra, ott akar meghalni családja körében. A sze-rencsétlen lányt hazaszállították, de már ut-közben meghalt.

Gépbiztosítási engedélyek Erdélyben. Bucuresti-ből jelentik: Az iparügyi minisztérium következő cégeknek adott engedélyt gépbiztosítási Erdély-ben: Gyapjuipar Timisoara (Németország) Textil-ipar Arad (Németország és Svájc), „Asura“ Arad (Németország), „Ideal“ Medias (Ausztria), Katona Sándor Satu-Mare (Magyarország), Unió-vagon-gyár Satu-Mare (Ausztria), Textil-üzem Timisoara (Svájc), Villanyüzem Brasov (Németország), Kug-ler & Co. Brasov (Dánia), „Unio“ Jimbóla (Cse-hoszlovákia és Németország), Szezipar Timisoara (Italia), Textilipar Banat-Timisoara (Svájc), Reig-ner & Weisz Oradea (Németország), Beirscoff & Co. Brasov (Németország) és Kalapgyár Timi-soara (Németország.)

LEVÉLPAPIROK NAGY VÁLASZ-TÉKBAN (Blockposta is) legolcsóbban az Ellenzék könyvosztályában.

Perceken mulik sokszor a jövődő. Hát ha ez a perc hoz Önnek szerencsét, amikor egy sorsjegyet rendel a

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-NÁL

Abrudbányai Ede képviselőt ismeretlen tettesek kifosztották a vonaton. Kellemetlen kalandja volt a vasárnapi hétfőre virradó éjjel dr. Abrudbányai Ede magyarpárti kép-viselőnek. Abrudbányai vasárnap este indult el gyorsvonattal Bucuresti-be. Teusig egye-dül utazott egy fülkében és itt valaki benyi-tott a fülkébe. A következő pillanatban erős kábultást érzett és eszméletlenül esett le a fülke pamlagára. Brasov után arra ébredt fel, hogy rendkívül fáj a feje. Amikor magá-hoz tért, megdöbbenve látta, hogy kabátját felvágta és zsebéből összes okmányait, va-lamint 17.000 lej tartalmazó pénztárcáját ellopták. A fülke hátlójában lévő podgyász-a és felakasztott télikabátja érintetlen volt. Abrudbányai képviselő Bucuresti-ben beje-lentette az esetet a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. A kifosztott kép-viselő feltevése szerint a rablást olyanok követhették el, akik tudták, hogy pénzt visz-magával. A rendőrség az ismeretlen tettes kézrekerítésére a nyomozást megindította.

FARKASVEREM. (Wass Albert regénye az Er-délyi Szépművés Céh kiadásában.) A nagytehet-ségű fiatal erdélyi író első regényét egyhang-u lelkesedéssel fogadták ki kiadásra a Szépmű-vés Céh lektorai, ami már magában is eléggé bi-zonyítja a regény különleges írói értékeit. Pompás jellemzések, éles emberlátás és szemléletes kör-nyezetrajz, ezek a legzsembevetőbb sajátosságai Wass Albert regényének. Mezőségi tárgyánál fog-va Erdélynek olyan részébe vezet el, amelynek sajátos életkörülményei nagy írói lehetőségeket rejtő sivatragikuma még teljesen kiaknázatlanul maradt. Wass Albert fiatal szeme kellett ahhoz, hogy meglassa az impériumváltozás utáni Mez-őség merőben más életformát, merőben más em-bereit, akik, ha egyszer belekerültek a mezőségi élet unalomba és sárba vájt farkasvermébe, többé nem tudnak kiszabadulni onnan. Wass kitűnően ismeri alakjait, a legmélyebb titkaikig is lenyul, s ahogy élénk állítja őket, az maga a megjelítő erő és művészet. Mindenképpen ebben a regényben, sajátosságosan és megdöbbentő elevénységgel, egy-egy alak pedig már valószínűleg kiép a regényből, típusú nő, excentrikus, furcsa embertípussá, amelyről még sehol nem olvastunk eddig. Nagy erővel megírt, mindvégig lebilincselő könyv Wass Albert regénye, mely magán viseli a fiatalság mincion jó tulajdonságait, annak hibái nélkül. A Mezőség első megrázó regénye a Farkasverem s mint ilyen, nagy meglepetése lesz úgy az erdélyi, mint a magyarországi könyvpiacnak. Az Er-délyi Szépművés Céh a könyvet kétféle kiadásban jelentette meg. Pártolótagjai részére finom könyv-papíron, felpapírgépek kötésben, számozva, exlib-risszel ellátva, előfizetői részére izléses borítólap-pal. Megrendelések és érdeklődések az Erdélyi Szépművés Céh címére (Cluj, Piata Unirii 7, I.) küldendők. Romániai főbizománys: Polyglott, Cluj, Str. Matei 1. Magyarországi főbizománys: Révai Irodalmi Intézet R. T., Budapest, V., Va-dász-utca 16.

KÜLFÖLDI RÖVID HIREK

BERLIN. Kownóban a Memel-nemetek mon-stre-perében megkezdődtek a védőbeszédok. — **LONDON.** Sven Hedin kínai-turkesztáni ut-jából megérkezett Pekingbe. — Az Evening News jelenti, hogy Vilma holland királynő és Jusztin trónörökös két heti tartózkodás után elhagy-ták Svájcot s visszatértek Hollandiába. — A Föld-közi-tenger nyugati mércénélében főlőszakadá-sok és viharok vannak.

AZ ORSZÁG DOLGA

A nemzeti-parasztpárt összes megyei szer-vezetét megünnepelték a lupistákkal történt egybeolvadás egyéves évfordulóját. A párt-vezetőség 55 megyéből kapott üdvözlő táv-iratot, melyeknek többsége nyíltan a köz-pont mellé állt és így Vaida mozgalmát hall-gatólagosan ellátta. Néhány erdélyi megyé-ben azonban — ahol Vaidák vannak több-ségben — nem csatlakoztak az ünnepsézhöz. Ezekről a helyekről a Maniu-csoport künt-rekedt tagjai küldtek táviratot és teljes bi-zalmukról biztosították a pártvezetőséget. Így Sibiumegyből Socol, Timisoara-ról Stoichita és mások írták alá a táviratokat. A pártvezetőség meg van elégedve az eredmén-nyel s el van határozva, hogy határozott ál-lásponton helyezkedik az utóbbi napok ese-ményeivel szemben.

A Brasov-i megbeszélésről most tett jelen-tést Costachescu Bucuresti-ben. Mihalache pártelnöknek. Hivatalos jelentés szerint a két pártvezér teljesen azonos véleményen van a numerus-valachicus mozgalommal szemben.

A nemzeti-parasztpárt vezetősége mindent elkövet, hogy programjának alapvető elveit megvédje, annyival is inkább, mert hiszen ezt a programot csupán néhány héttel előbb tár-gyalták meg és szövezték le. Szükségesnek tartják azt is, hogy népgyűlések rendezésé-vel ellensúlyozzák Vaida agitációját, akit már ellenfélnek tekintenek, mert a párt program-ját elhagyta. Vaida és Lupu dr. egyformán aelnökei a pártnak s bizonyos, hogy a két-tő közül Vaida volt az, aki jobbra tolódott és így pártja demokrata célkitűzéseit cser-ben hagyta. Mihalache pártelnökön kívül Madgearu is hangoztatja, hogy ki kell tenni a pártból azokat, akik nem akarják magukat alávetni a pártvezetőség határozatainak.

A nemzeti-parasztpárt belső helyzete a li-berális pártot és a kormányt is foglalkoztatja. Azt remélik, hogy erre való tekintettel köny-nyebb lesz meggyezni a legerősebb ellen-zéki párttal a szövetségi törvény tervezeté-re és a közigazgatási reform megszavazására vonatkozóan.

A két párt békés együttműködését azonban nagyon megnehezíti a Bentiou-féle megbé-lyegző javaslat, mely épp most kerül tárgya-lásra a parlamentben. A Dimineata úgy tud-já, hogy Tatarescu bizonyos engedményekre volna hajlandó az ügyben Dinu Bratianuval szemben, aki viszont kiélesítette a vitát, hogy a nemzeti-parasztpártot megbélyegeztessék a törvényhozás mindkét házában.

A nemzeti-parasztpárton súlyos feltétele-ket irnak elő a békés együttműködéssel kap-csolatban. Hallani sem akarnak arról, hogy volt hadügyminiszterük a semmitőszék elé legyen utalva. Azt állítják, hogy kifogástalan szerződést kötöttek a Skoda-céggel. Olyat, amint az akkori körülmények pa-rancsoltak.

A Dimineata szerint Tatarescu már haj-landónak mutatkozik a vádelejtésre Popo-vici volt igazságügyminiszterrel szemben.

Ami Vaida programját illeti, a kormány még nem foglalt állást erre vonatkozóan. A Dimineata úgy tudja, hogy minden ellenté-tes híresztelés dacára, figyelik az agitációt és nyomban közbelepnének ennek megfékezésé-re, ha ezt a szükség és az ország érdeke pa-rancsolja.

Ujabb nyelvvizsgára állították a kisebbségi közigazgatási tisztviselőket. A belügy-miniszter utasítására újabb nyelvvizsgára állították a kisebbségi közi-azgatási tiszt-viselőket. A vizsgát a múlt héten kezdőd-tek meg Simu alispán elnöke alatt. Hétfőn írásbeli tettek, tegnap szóbelire került a sor. Az elnökön kívül két gimnáziumi tanár vizsgáztatta a tisztviselőket. Az írás-beli aránylag könnyen ment, mert tisztán a hivatalnokok ügykörébe vágó kérdésekre kellett felelni. Valamivel nehezebb volt a szóbeli, amennyiben most már földrajzból vizsgáztatták a szorongó jelölteket. Tegnap csak egy csoportot vizsgáztattak le a vizs-gára kötelezett 44 tis tviselő kö ül.

A román-német külkereskedelem. A Bu-curesti-i román-német kereskedelmi kama-ra (Il. Calea Grivitei 23.) közli, hogy most írja össze a kivitellel és behozatallal foglal-kozó vállalatokat. Felkéri tehát ezeket, hogy közöljék adataikat az új összeköttetésekbe való kapcsolásuk végett. A román-német kereskedelmi kamara készséggel közvetít ajánlatokat is érdekelt cégekhez.

Idő! és pénz! takarít meg,

ha utazása előtt megvásárolja a

HERMES

VASUTI MENETREND

most megjelent új, téli kiadását

Nagy menetrendkönyv — 40 lei

Kis zsebmenetrend — 16 lei